

İki Okulda Birden Görevlendirilen Rehber Öğretmenlerin Görev Performansları Hakkındaki Görüş ve Önerileri:

Adana İli Örneği

Araştırma Raporu

Hazırlayanlar:

Uzm. Psk. Dan.- *Hasan Dağ* 23 Nisan İÖO

Psk. Dan.- *Ayşe Türel Kırdök* Seyhan RAM

Uzm. Psk. Dan.- *Ülkiye Koçak Delen* AGİAD İÖO

Doç. Dr. *Ragıp Özyürek* Çukurova Üniversitesi EF PDR ANABİLİM DALI

Psk. Dan.- İrfan Göksu Seyhan RAM

Psk. Dan.- *Sevil Taycı* TOKİ Anadolu Lisesi

Psk. Dan.- *Haluk Üçel* İbrahim Atalı Lisesi

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği Adana Şubesi

Adana-2009

İki Okulda Birden Görevlendirilen Rehber Öğretmenlerin Görev Performansları Hakkındaki Görüş ve Önerileri: Adana İli Örneği

ÖZET

Ülkemizde MEB'e bağlı okullarda, okul psikolojik danışmanlığı görevini yürüten rehber öğretmen sayısının yeterli olmaması nedeniyle, okullardaki rehber öğretmen ihtiyacı, bir rehber öğretmenin birden fazla okulda görevlendirmesi yöntemiyle çözülmek istenmiştir. Bu görevlendirmeler süresince; Türk PDR-DER Adana Şubesi Yönetim Kurulu Üyelerine konuyla ilgili rahatsızlıkların iletilmesi üzerine, bir araştırma yapılmasına karar verilmiştir. Bu çalışma Adana İlinde iki okulda birden görevlendirilen rehber öğretmenlerin görev performanslarıyla ilgili görüş ve önerilerini betimlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Bu araştırma için Adana İlinde görev yapan ve iki okulda birden görevlendirilen 40 rehber öğretmene ulaşılmıştır. Amaca yönelik olarak hazırlanan iki anket aracılığı ile veriler toplanmıştır. Anketlerden biri kişisel bilgileri toplamaya yönelik, diğeri konu hakkındaki görüş ve önerileri öğrenmeye yönelik açık uçlu sorulardan oluşmaktadır. Anket maddelerinin oluşturulması için, önce bu görevlendirmeye tabi tutulan rehber öğretmenlerle konuşulmuş ve konunun bütününe kapsayan sorular oluşturulmuştur.

Bulgular ve Tartışma

Elde edilen veriler, soru bazında nitel analiz yoluyla incelenmiş ve her bir soru için temalar belirlenmiştir. Verilerin nitel analizi sonucunda, ikinci okula yapılan görevlendirmelerin rehber öğretmenlerde hem kişisel hem de mesleki sorunlara neden olduğu anlaşılmaktadır. Kişisel yaşamları açısından, ulaşım problemi, yeni bir çalışma ortamına adapte olma, çalıştığı kurumdaki ilişki ve işlerini yeni zaman planlamasına göre ayarlama konularında sıkıntılar yaşamaktadırlar. Mesleki yaşamları açısından yaşanan sorunları şöyle özetleyebiliriz: Kendi okullarındaki iş yoğunluğunun normal koşullarda yeterli olması, kendi okullarına yönelik planlamaların bozulması, farklı sosyal özellikteki okul profillerine uyum sağlamak ve buraya özgü yaşanan sorunlar konusunda çözümler üretmenin getirdiği iş yükü, görevlendirmenin yapıldığı ikinci okulda geçici olduğu anlayışından dolayı işbirliğine gerektiği gibi girememe (okul psikolojik danışmanlığı yoğun bir şekilde işbirliği

yapmayı gerektiriyor), araç–gereç ve materyal sorunları, uzun vadeli ve önleyici eğitsel çalışmalar yapamama ve yaptığı çalışmaların takibini yapamama olarak özetlenebilir.

Okullardaki psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri nitelik itibariyle, ilk ve ortaöğretim basamağındaki öğrencilerin hızlı gelişim ve değişim gösterdikleri bir döneme denk gelmektedir. Değişim ve gelişimin yoğun olduğu yaşamları olan öğrencilere hizmet verebilmek için, onlarla uzun ve derin ilişki kurmak önemlidir. Bu nedenle, İl Milli Eğitim Müdürlükleri'nin görevlendirmeleri yaparken okul psikolojik danışmanlığının özelliğine uygun kararlar almalarının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Sonuç olarak, iyi niyetle yapılan bu görevlendirmelerde yarar sağlanmadığı, ikinci bir okulda daha görevlendirilenin, asıl görev yeri olan okullarda da sorunlara yol açtığı, istenen verimin elde edilemediği anlaşılmıştır. Bu tür görevlendirmeler rehber öğretmenlerin kişisel ve mesleki sorunlarını arttırmakta ve baş etme becerilerini güçleştirmektedir. Bu nedenlerle, Ek 3'te belirtilen 2004/65 Nolu Genelge'nin yürürlükten kaldırılmasının yararlı olacağı düşünülmüştür.

İki Okulda Birden Görevlendirilen Rehber Öğretmenlerin Görev Performansları Hakkındaki Görüş ve Önerileri: Adana İli Örneği

Giriş

Ülkemizde MEB'e bağlı okullarda, okul psikolojik danışmanlığı görevini yürüten rehber öğretmen sayısının yeterli olmadığı düşünülmektedir. Hem rehber öğretmen başına düşen öğrenci sayısının çokluğu hem de birçok okulda kadrolu rehber öğretmen bulunmaması önemli bir problemdir. İllere göre öğretmen-öğrenci sayısal verileri değerlendirildiğinde; 2004/65 Nolu Genelge'den (EK-3) rehber öğretmen başına bazı illerde 550 öğrenci, bazı illerde ise 4255 öğrenci düştüğü anlaşılmaktadır. Okullarda verilen psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin daha nitelikli hale gelmesi amacıyla, diğer konular kadar rehber öğretmen sayısı ile ilgili bu konu da MEB'deki ilgililerin dikkatini çekmektedir. Örneğin, bu ilgililer, öğrenci başına düşen rehber öğretmen sayısını artırmak için şimdiye kadar çeşitli uygulamalar denemişlerdir. Son yıllarda ise, il milli eğitim müdürlükleri tarafından 2004/65 Nolu Genelge kapsamında yürütülen uygulamayla her okulda bir rehber öğretmen bulunması amaçlanmaktadır. Bunun için kadrolu bir rehber öğretmenin, ikinci bir okulda daha görevlendirilmesi gerekmektedir. Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetlerini geliştirmek ve yaygınlaştırmak, mevcut personelden en üst düzeyde verim alarak daha geniş bir öğrenci kesimine ulaşabilmek amacıyla Eylül ayı "Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri İl Danışma Komisyon"u toplantısında;

a) Rehberlik ve araştırma merkezi/merkezlerinin öğretim yılı boyunca il genelinde ya da çalışma bölgelerinde gerçekleştirecekleri hizmetlere yönelik önerileri değerlendirilecek, hizmetlerin yaygınlaştırılmasında öncelikle merkezlerin eksikliklerinin giderilmesi bir plâna bağlanacaktır.

b) İller; öğretim kurumlarında görev yapan toplam rehber öğretmen/psikolojik danışman sayısının il genelindeki toplam öğrenci sayısına oranlamasıyla, rehber öğretmen başına düşen öğrenci sayısını bulacaktır.

c) İller, Rehber öğretmen/Psikolojik Danışman başına düşen öğrenci sayısına göre; 1000 öğrenciye kadar **A Grubu**, 1001-2000 arası **B Grubu**, 2001 ve üzeri **C Grubu** olarak durumlarını değerlendireceklerdir.

d) Yapılan değerlendirmelere göre iller, hizmetlerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasında mevcut uygulamalara ek olarak aşağıda belirtilen hizmet sunumlarını karara bağlayacaklardır. Buna göre;

A Grubu (rehber öğretmen başına 1000'e kadar öğrenci düşen) illerde; rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde mevcut uygulamalara devam edilecek, İl Danışma Komisyon Kararları etkili olarak uygulanacak, alınan kararların takibi sağlanacak, rehber öğretmenlerin dengeli dağılımı için öneri oluşturacaktır.

B Grubu (rehber öğretmen başına 1001-2000 öğrenci düşen) illerde; rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde mevcut uygulamalara devam edilecek, İl Danışma Komisyon Kararları etkili olarak uygulanacak, alınan kararların takibi sağlanacak, rehber öğretmenlerin eğitim bölgelerine ve okullara dengeli dağılımı için öneri oluşturacaktır.

Hizmetlerin geliştirilmesi için gerekçeleri komisyona sunularak eğitim bölgesi içinde rehber öğretmenlere norm kadrosunun bulunduğu okulun dışında ulaşım-çalışma ortamı dikkate alınarak ikinci bir okulun rehberlik hizmetlerini planlaması ve koordinasyonu görevinin verilmesi karar altına alınacak, buna ilişkin çalışma usul ve esasları belirlenecektir.

C Grubu (rehber öğretmen başına 2001ve üzerinde öğrenci düşen) illerde; Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri İl Danışma Komisyon Kararları'nın etkinleştirilerek, rehber öğretmen dağılımının eğitim bölgelerine ve okullara dengeli dağılımı için öneri oluşturacaktır

İlçe milli eğitim müdürlüğünde, eğitim bölgeleri itibariyle alt yapısı uygun bulunan okullarda ya da rehberlik ve araştırma merkezlerinde, o bölge içinde görevli rehber öğretmenlerden ekip/ekipler oluşturulacaktır. Ekipte görev alacak personelin kadroları okullarında kalmak üzere çalışma ortamları, çalışma usulleri ve esasları Komisyonlarda belirlenecektir.

e)Alınan kararlara göre oluşturulacak ekip/ekipler; hizmetlerin etkililiği gereği ağırlıklı olarak Psikolojik Danışma ve Rehberlik, Psikoloji ve Eğitimde Psikolojik Hizmetler Bölümlerinden mezun rehber öğretmen/psikolojik danışmanlardan oluşturulacak, işlevselliği açısından yedi kişiyi geçmeyecektir.

Ekiplerde görevlendirilecek rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar haftalık çalışma sürelerinin üç işgününü kadrosunun bulunduğu eğitim kurumunda, kalan iki günü de ekip çalışmasında sürdürecektir.

Çalışmalarda koordinasyonu sağlamak üzere ekip üyelerinden biri asli görevlerinin yanında ekip koordinatörü olarak görevlendirilecektir.

Ekip/ekipler rehber öğretmeni olmayan okullara yönelik olarak eğitsel ve meslekî rehberlik hizmetlerinin yaygınlaştırılmasındaki destek hizmetlerini planlayacak, onaya bağlanmak üzere il/ilçe milli eğitim müdürlüklerine sunulacaktır (2004/65 Nolu Genelge).

Bu araştırmada, Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2004/65 ve 2005/95 (EK-4) Numaralı Genelgeleri doğrultusunda, Adana İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı okullarda çalışan ve çeşitli zamanlarda iki

okulda birden görevlendirilen rehber öğretmenlerin, bu görevlendirmelerle ilgili görüş ve önerilerini saptamak amaçlanmıştır. İki okulda görevlendirilmeye ilgili, Adana Milli Eğitim Müdürlüğü'nün yürütmekte olduğu bu uygulama, rehber öğretmenlerin çalışma koşullarını ve dolayısıyla verimliliklerini önemli oranda etkileyebilir. Okullardaki psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin niteliği, rehber öğretmenlerin çalışma koşulları ya da mesleki verimlilikleri aynı zamanda Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği üyelerini de ilgilendirmektedir. Bu amaçla Adana'da görev yapan ve iki okulda birden görevlendirilen rehber öğretmenlere görev performansları hakkındaki görüş ve önerilerini saptamak amacıyla açık uçlu sorulardan oluşan bir anket uygulanmış ve yanıtların nitel analizi yapılmıştır. Böylece, bu uygulamanın ne ölçüde verimli biçimde yürütüldüğü değerlendirilebilecektir.

Yöntem

Evren ve Örneklem

Betimsel nitelikteki bu araştırmada, açık uçlu soruların bulunduğu bir anketle veriler toplanmış ve yanıtların nitel analizi yapılmıştır. Araştırmanın yürütüldüğü 2007/2008 eğitim-öğretim yılında, Adana İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınan bilgilere göre, bu ilde iki okulda birden görevlendirilen 95 Rehber Öğretmen olduğu tespit edilmiştir. Araştırma evrenini bu kişiler oluşturmuştur. Örneklemi ise uygun örneklem seçim yöntemiyle ulaşılabilen 40 Rehber Öğretmen oluşturmuştur (Örneklemin kişisel bilgilerini topluca görmek için bkz., EK-1).

Araştırmaya katılan rehber öğretmenlerin 15'i bayan, 25'i erkektir. Yaş ortalaması 30.95 (Ss = 4.34) ve rehber öğretmen kadrosunda çalışma yılı ortalaması 6.70 (Ss = 3.31) olarak bulunmuştur. Bilindiği gibi, rehber öğretmen sayısındaki yetersizlik gerekçesiyle, MEB'deki rehber öğretmen kadrosuna sadece psikolojik danışma ve rehberlik alanından mezun olan kişiler atanmamaktadır. Örneklemdeki rehber öğretmenlerin mezun oldukları bölümler şu şekildedir: Psikolojik Danışma ve Rehberlik 32, Eğitim Programları ve Öğretim 5, Eğitim Yönetimi ve Teftişi 2 ve Felsefe Grubu Öğretmenliği 1 kişi. Bu rehber öğretmenler 1999 yılından günümüze kadar iki okulda birden görevlendirildiklerini belirtmiştir. Bunlardan sadece yedisi tek dönemde görevlendirilirken, diğerleri her iki dönemde de görevlendirilmiştir. İki okulda birden görevlendirilme sayılarının ortalaması 2.18 (Ss 0.86) olarak bulunmuştur. Araştırma anketinin uygulandığı sırada 20 tanesi ilköğretim okullarında ve 14 tanesi ortaöğretim kurumlarında kadrolu (birinci okulda) rehber öğretmen olarak çalıştığını belirtmiştir. Bunların 30 tanesi ilköğretim okullarında, yedi tanesi liselerde ve bir tanesi de

rehberlik araştırma merkezinde (ikinci okulda) görevlendirilmiştir. Bunlardan on tanesi farklı kademedeki okullarda görevlendirilmiştir (ilköğretimden liseye ya da tersi). Rehber öğretmenlerin birinci okullarının mevcut sayıları 140 ila 1800 arasında değişmektedir ve ortalamaları 876.76 ($S_s = 445.49$) olarak bulunmuştur. Bunların arasında, mevcutları 140-450 arasında olan okulların sayısı 10, 550-981 arasında 11 ve 1000-1800 arasında ise 16 okul bulunmaktadır. Görevlendirilmenin yapıldığı ikinci okulların mevcut sayıları 150 ila 2000 arasında değişmektedir ve aritmetik ortalama 746.88'dir ($S_s = 538.44$). Bu okulların mevcutlarına göre sayıları şu şekildedir: 150-500 arasında 19, 800-900 arasında 5 ve 1200-2000 arasında 10 okul.

Ölçme Araçları

Araştırma verilerini toplamak amacıyla iki ayrı anketten (bkz., EK-2) yararlanılmıştır. Bunlar aşağıda tanıtılmışlardır.

Kişisel Bilgiler Anketi: Bu ankette, rehber öğretmenlerin özel kimlikleri dışındaki kişisel bilgileri belirlenmiştir. Bunlar şu şekildedir: Cinsiyet, yaş, rehber öğretmen kadrosunda kaç yıldan beri görev yaptıkları, mezuniyetleri (PDR/EPH, Psikoloji, Eğitim Programları ve Öğretim [EPÖ], Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme [EÖD], Eğitim Yönetimi ve Teftişi [EYT] ve diğer), bu dönemde kadrolarının bulunduğu okulun düzeyi/öğrenci mevcudu, bu dönem görevlendirildikleri okulun düzeyi/öğrenci mevcudu, hangi eğitim-öğretim yıllarında ve kaç dönem iki okulda birden görevlendirildikleri.

İki Okulda Birden Görevlendirilen Rehber Öğretmenlerin Görev Performansları Hakkındaki Düşünce ve Görüşleri Anketi: Araştırmada nitel analizi yapılan verileri toplamak amacıyla kullanılan bu ankette 14 adet açık uçlu soru bulunmaktadır. Hazırlanan sorularda, iki okulda birden görevlendirilen rehber öğretmenlerin, bu görevlendirmeden sonraki görev performanslarını değerlendirmelerini sağlamak ve bu uygulamayla ilgili önerilerini belirlemek amacı güdülmüştür: Rehber öğretmenlerin ikinci okula nasıl atandıkları, görev performanslarını etkileyen ulaşım problemi yaşayıp yaşamadıkları, bu atanmanın birinci okuldaki performanslarını nasıl etkilediği, farklı kademedeki iki okulda görevlendirilmişlerse, bunun kendilerini nasıl etkilediği, bu görevlendirmeyi her iki okulun ilgililerinin nasıl karşıladığı, öğrencilerle olan ilişkilerini nasıl etkilediği, görevlendirmenin ilk günlerinde ikinci okulda kendilerini nasıl hissettikleri, ikinci okulda öğretmen ve yöneticilerle işbirliği yapma bakımından neler yaşadıkları, iki okulun PDR programına ne ölçüde hakim oldukları ya da öğretmenlerle işbirliği halinde çalışırken neler yaşadıkları, görev yaptıkları bu iki okulun sosyo-kültürel bakımdan özelliklerinde bir farklılık olup olmadığı ve farklılık

varsa, bunun görev performanslarını nasıl etkilediği, ikinci okulun rehberlik hizmetleriyle ilgili donanımının (oda, araç-gereçler v.b.) nasıl olduğu ve bu konuda neler yaşadıkları, bu görevlendirmelerin sonucunda her iki okulda da yeterince yararlı olup olmama konusundaki düşünceleri, bu uygulamanın devam etmesiyle ilgili görüş ve önerilerinin neler olduğuyla ilgili sorular sorulmuştur. Soruların yanıtlanması için bir boşluk bırakılmış ve rehber öğretmenler bu sorulara yazarak yanıt vermişlerdir.

Anket maddelerinin oluşturulması için, önce bu görevlendirmeye tabi tutulan rehber öğretmenlerle konuşulmuş ve konunun bütünü kapsayan bu sorular oluşturulmuştur. Sorular değerlendirilirken, araştırmacılar tarafından rehber öğretmenlerin her bir soruya verdikleri yanıtlar sırayla okunmuştur. Örneklemedeki her rehber öğretmenin yanıtı okunduktan sonra, kişilerin yanıtlarını en iyi karşılayan temalar saptanmış ve bunlar yazılmıştır. Ayrıca bu temalara en uygun olan yanıtlardan da alıntılar yapılarak örnekler verilmiştir.

İşlemler

Türk PDR-DER Adana Şubesi Yönetim Kurulu Üyelerine konuyla ilgili rahatsızlıkların iletilmesi üzerine, kurul üyeleri konu hakkında ne gibi çalışmalar yapılabileceğini düşünmeye başlamıştır. Konunun nitel bir yöntemle araştırılmasına karar verildikten sonra, anket maddeleri oluşturulmuş ve Adana İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne izin başvurusunda bulunulmuştur. Gerekli izin belgesi (EK-3) alındıktan sonra, uygulamalara başlanmıştır. Uygulamalar, yönetim kurulu üyeleri tarafından rehber öğretmenleri okullarında ziyaret ederek 15.03.2008 ile 20.05.2008 tarihleri arasında yapılmıştır.

Bulgular

Bu bölümde, önce ankette bulunan sorular, sonra her bir soruya verilen yanıtlardaki ana temalar ve daha sonra da bu yanıtlardan alınan ve temalara uygun olan alıntılar yazılmıştır. Alıntıların yapıldığı yerlerde, ifadesinden yararlanılan rehber öğretmenlerin özellikleri belirtilmiştir.

SORU-1: “İkinci bir okula, resmi olarak görevlendirilmeniz objektif ölçütlere ve çalışmalarınızı kolaylaştıracak şekilde yapılmasıyla ilgili düşünceleriniz nelerdir?”

TEMALAR-1: Bu soruyu 3 kişi boş bırakmış, 1 kişi soruyu anlamadığını, 2 kişi kararsızlık yaşadığını belirtmiştir. Ayrıca, 2 kişi soruyu açık bulmadığını belirtmesine karşın, yanıt vermiştir. Soruya olumlu yanıt veren 1 kişi de *“görevlendirmelerin objektif ölçütlere göre yapıldığına inandığını”* belirtmiştir. Kalan diğerleri ise olumsuz görüş bildirmişlerdir. Bu kişilerin iki grupta

toplandığı söylenebilir. Birinci grup, objektif ölçütlerle ilgili olumsuz görüş bildirenlerden (13 kişi) oluşmuştur. İkinci grup, 20 kişiden oluşmaktadır ve bunlar objektif ölçütlerden bahsetmeyen, ancak görevlendirmelere karşı olumsuz ve kızgın duygularından bahseden rehber öğretmenlerdir.

Objektif ölçütlerden bahsederek olumsuz görüş bildiren birinci gruptaki rehber öğretmenlerin temaları şunlardır: Lisede çalışırken bir ilköğretim okulunda görevlendirme yapılması yanlış ve görevleri ilişkilendirmek daha zor oluyor; her iki okulda da aynı işleri tekrar tekrar yapmak zor oluyor; kendi bölgemde açık okul varken, oldukça uzak bir köyde görevlendirildim; kendi okulumdaki 1300 öğrenciye ulaşmakta zorlanırken, başka bir okulda da görevlendirilmemem gerekirdi; isimler keyfi biçimde seçiliyor; görevlendirilmeler yönetmeliklere göre yapılmıyor ve görevlendirme kriterleri net biçimde oluşturulmuyor; görüş ve ihtiyaçlarımızı dile getirme fırsatı verilmeden “*Hepsi bizim okullarımız, ihtiyaç var gideceksiniz!*”ci bir tavırla görevi yerine getirmeye zorlandık; eşit muamele yapılmadığına inanılarak, kimisi zor kimisi de kolay şartlar altında görevlendiriliyor; okulda görevli iki rehber öğretmenden daha sonra gelen ben olduğum için ben gönderiliyorum ve bu asıl okulumdan uzak kalmama neden oluyor şeklinde düşünülüyor; ve yarı zamanlı yerine tam zamanlı görevlendirme daha uygun olur şeklinde düşünceler dile getirilmiştir. Bu temaları temsil ettiği düşünülen bir alıntı aşağıda belirtilmiştir:

“Görevlendirmeler acil bir durum olduğunda okula gidilecek şekilde veya çeşitli konulara rehberlik etmek üzere yapılabilir. Bugünkü uygulama şekliyle sadece okulda cismen bulunuyorsunuz, yani çalışmalarınız ne kadrolu olduğu yerde ne de diğer okulda verimli oluyor, tamamen formaliteye dönüşüyor ve bir süre sonra sadece evrak yetiştirmek için çabalıyorsunuz. (bu soru açık değil sormak istediğiniz net olarak anlaşılıyor.) (Bayan, PDR/EPH mezunu, 25 yaşında ve 4 yıldır rehber öğretmen)

Objektif ölçütlerden bahsetmeyen, ancak görevlendirmelere karşı olumsuz ve kızgın duygularından bahseden ikinci gruptaki rehber öğretmenlerin ele aldıkları konuların temaları da şunlardır: Bu kişiler; görevlendirmelerde gönüllülük ve karar alma sürecine katılımın olması gerektiğine inandıklarını belirterek; görevlendirilmesi yapılacak kişilerin kendi özel durumlarına da (örneğin, cinsiyet, ikametgah-ulaşım giderleri, çocuk durumu, vb.) dikkat edilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Görevlendirmelerin objektif kriterlere göre yapılmadığı ve rehberlik çalışmalarını kolaylaştırmak yerine zorlaştırdığı ve ikinci okulda görevlendirilince, birinci okulda yapılmak üzere planlanan çalışmaların uygulanmadığını belirtmişlerdir. İki okulda da kısa süre bulunduğu için görüştüğü öğrencileri takip ve gözlemede yeterli zaman bulamadığını, ayrıca zaman azlığını; ikinci

okula kendilerini ait hissedemediklerini ve adaptasyonda zorlandıklarını bunun da iş verimini düşürüp, mesleki doyumu engellediğini ifade etmişlerdir. Görevlendirmeler yapılırken; acil bir durum yaşandığında bir okuldan diğerine rahatlıkla gidilebilmesine dikkat edilmesi gerektiği önerilmiştir. Ayrıca, ikinci okulda yeterince sahiplenilmediklerini, kendilerine geçici gözle bakıldığı ve gereksinimlerinin karşılanmadığı belirtilmiştir. Bu görevlendirmelerin kadrolu eleman almamak için yapıldığına dair bir düşünce dile getirilmiştir. Yapılan görevlendirmelerle işlerin ancak kağıt üzerinde yürütüldüğü, evrak işleri yapılarak, işlerin yürütüldüğü sanılıyor denilmektedir. Eğitim sisteminde psikolojik hizmetlerin öneminin kavranılmadığına inandıklarını ve ikinci okulda rehberlik hizmetlerine yönelik donanımın (oda, bilgisayar, vb.) bulunmadığını ifade etmişlerdir.

“Görevlendirilmelerin objektif ölçütlere göre değil rastgele yapıldığını düşünüyorum. 1000 mevcutlu bir okuldan 2500 mevcutlu okula görevlendirme olmasında objektiflik aramak yanlış olur. İşleri kolaylaştırmamakta daha da artırmaktadır.” (Erkek, EPÖ mezunu, 32 yaşında ve 4 yıldır rehber öğretmen)

SORU-2: *“İkinci okulunuz için görev performansınızı olumsuz etkileyen ulaşım problemleri yaşıyor musunuz? Eğer yaşıyorsanız, bu görev performansınızı nasıl etkiliyor?”*

TEMA-2: Bu konuda sorun yaşamadığını belirten 15 kişi olmuştur. Bunların temaları şu şekildedir: Okulun yakın olması, ücretsiz servis olanağı ve küçük bir ilçede çalıştığı için, vb. nedenlerle ulaşım probleminin yaşanmadığı dile getirilmiştir.

Ulaşım problemi yaşadığını belirtenler ise 25 kişidir. Bunların temaları: Özellikle köy okullarında ya da uzak gecekondü semtlerinde görevlendirilenler, ciddi ulaşım problemleri yaşadıklarını ifade etmişlerdir, okula harcayacakları zamanın otobüs-dolmuş beklemeye gitmesi, ulaşım giderlerinin artması, yıpranma ve ciddi ulaşım stresi yaşanmasına (özellikle köylerde) neden olmuş, dolayısıyla okuldaki performanslarının olumsuz etkilendiği belirtilmiştir. Bu yaşanan sıkıntılardan dolayı, ikinci okula isteksiz ve olumsuz duygularla gidildiği ifade edilmiştir.

“Görevlendirme ile gittiğim okul 40 km mesafede, gidiş-dönüş 80 km. Dolmuş ve otobüs ile, dört ayrı vasıta ile gidiş-dönüş söz konusu. Kesinlikle işgücü kaybı. Marjinal fayda gözetilip, zararlar biten bir teşebbüs. Severek, isteyerek, zevk alarak bunu yaptığımı söyleyemem. Bana yarattığı mali külfet de cabası.” (Erkek, PDR/EPH mezunu, 37 yaşında ve 14 yıldır rehber öğretmen)

“Ulaşım sorunun oluyor, okullar birbirinden uzak, görev performansı olumsuz etkileniyor, sonuçta yine görevimizi yapıyoruz, ancak veli okula geliyor, biz o gün başka okuldayız. Görüşmeler aksıyor. Önleyici anlamda rehberlik uygulamalarında sorun yaşanmıyor. Ancak ani müdahale gerektiren durumlarda, bizler olmayınca, idareciler bildiği gibi soruna müdahale ediyor. Biz gelinceye kadar da olay soğuyor ya da yapacak pek bir şey kalmıyor; idareciler kendi yöntemleriyle problemi çözmüştür.” (Erkek, EYT mezunu, 36 yaşında ve 5 yıldır rehber öğretmen)

SORU-3: *“İkinci bir okulda görevlendirilmiş olmanız, ilk okulunuzdaki çalışma performansınızın niteliğini etkiledi mi? Eğer etkilediyse, lütfen açıklayınız.”*

TEMA-3: Bütün rehber öğretmenler çalışma performanslarının olumsuz etkilendiğini söylemişlerdir. Temalar şu şekildedir: Çalışmalarının yarım kaldığından, sene başında yaptıkları planları uygulayamadıklarından ya da dönem içinde de herhangi bir program yapamadıklarından yakılarak, çok sayıda şikayet dile getirilmiştir. Bunların örnekleri şunlardır: Hizmetlerde süreklilik olmadığından, öğrenci takibi yapamadıklarından, randevularının aksadığından, sıkışıklık yaratıldığından, iki okulda da işlerini bitiremediklerinden, işlerini ertelemek zorunda kaldıklarından, yetişemediklerinden ve düzensizlik olduğundan dolayı öğrenci ve velilerde hayal kırıklığı olduğundan, birinci okullarında da teftiş göreceklelerinden dolayı endişelendiklerinden ve sonuçta hizmet kalitesi düştüğü için şikayette bulunmuşlardır. Örneğin, bireysel görüşmelere zaman ayırlamadığından, öğrenci problemlerinden uzak kalındığından, öğrencileri yeterince tanıyamadıklarından ve öğrencilerle ilgili yeterince bilgi edinemediklerinden dolayı, velilerin ilgi ve güvenlerinin azaldığını, ulaşmak isteyen velilerin de kendilerine ulaşamadığından yakınmaktadır. Okul mevcutları çok fazla olduğu için bir okula yetişemezken, ikinci okul fazla geliyor ve bu gidilen okula adapte olmayı da zorlaştırıyor şeklinde şikayetlerini sürdürmüşlerdir. Ayrıca, ikinci okulu yeterince sahiplenemediklerini ve aidiyet duygusu yaşamadıklarını ifade etmişlerdir.

“Çok etkiledi. Bütün çalışmalarımızı sene başında planlayıp takvimimizi belirlemişken, bir anda çalışma gününün ikiye bölünmesi sonucunda yapacağım çalışmalar felce uğradı. Bir yandan rehberlik programının uygulanması, bir yandan risklerden korunma ve müdahale, problemli öğrenciler, görüşmeler, veli seminerleri, uygulamamız gereken etkinlikler, özel eğitime giden öğrenciler ve raporları vs. bunları uygulamada çok zorlandım ve en kötüsü kendi okulunuzda yabancılığa başlıyorsunuz. Okulda olan olayları ve içeriğini sonradan öğreniyor ve önleyici-

koruyucu olmak yerine, olayı sonradan duyup müdahale eden oluyorsunuz. İhtiyacı olduğu anda rehberliğe ulaşamayan öğrenci ve öğretmenlerde bir zaman sonra ilişkilerde kopukluk meydana geliyor. Yani meydana getirdiğimiz güven ortamı ister istemez bozuluyor.” (Erkek, EPÖ mezunu, 32 yaşında ve 4 yıldır rehber öğretmen).

“Evet etkiledi. Kadrolu olduğum okulda, rehberlik hizmetlerini yeterince etkili yürütemiyorum. Yapılacak işler yetişmiyor, ayrıca planlama yapılacağı zaman sorunlar çıkabiliyor. Sürekli olarak yapılacak çalışmaları nasıl yetiştirebilirim kaygısı taşıyorum. Bu da öğrenci ve velilerle ya da öğretmenlerle yaptığınız veya yapacağınız çalışmalarda aksaklıklar ortaya çıkartıyor. Öğrenciyi bir sonraki haftaya veya veli görüşmesini bir diğer haftaya ertelediğinizde öğrenci veya veli tekrar gelmek istemiyor. Ya da sorununu o zamana kadar çözmüş olabiliyor. Okuldan, gelişen olaylardan haberdar olmayabiliyorsun. Görevlendirme günlerinde okuldan bir kopma yaşıyor.” (Bayan, mezuniyetini belirtmemiş, 30 yaşında ve 4,5 yıldır rehber öğretmen).

SORU-4: *“Eğer farklı kademedeki iki okulda (ilköğretimde görevliyken lisede ya da tersi) görevliyseniz, bu durum çalışmalarınızı hangi bakımdan etkilemektedir?”*

TEMA-4: Her iki okulu da aynı kademedeki olan ve yanıt vermeyen 24 rehber öğretmen bulunmaktadır. Bir rehber öğretmen, kademeleri farklı bile olsa bunun performanslarını olumsuz etkilememesi gerektiğini düşünmektedir.

Performanslarını olumsuz olarak etkilediğini ifade eden 15 kişi bulunmaktadır. Bu rehber öğretmenlerin verdikleri yanıtlarda şu temalar bulunmaktadır: Farklı iki kademedeki çalışmanın avantajlı ve dezavantajlı yönlerinin olabileceği, ilköğretim ve lisede öğrenci gereksinimlerinin, gelişimsel özelliklerinin ve sorun alanlarının farklı olduğu, ilköğretimde özel eğitime gereksinim duyan çocukların olduğu, lisede bu yoğunluğun olmadığı, ilköğretimde OKS, lisede ÖSS bilgisi vermek gerektiği ifade edilmiş, bunun da sorun alanlarını çoğalttığı ve çalışma alanını genişlettiği için başatmede zorluklar yaşandığı belirtilmiştir. Bu sorunlarla başatmeye çalışırken, uyum sorunlarının yaşandığı, bazı işleri iki kere yapmanın yanı sıra; program, uygulanacak etkinlikler, evrak ve yönetmeliklerin farklılaştığı, bunlara hakim olmanın işleri iki katına çıkardığı; eksik olunan konularda diğer rehber öğretmenlerle yardımlaşmanın gerektiği ve bunun da zaman kaybına yol açtığı ifade edilmiştir.

“Lise ve ilköğretimin rehberlik planları çok farklı. İlköğretimde görevlendirildiğim için her şeyi yeni baştan yapmak zorunda kaldım. Verilecek hizmetler çok farklı. Öğrencilerin sorunları, bulunduğu çağ itibari ile oldukça farklılaşıyor. Bunlara örnek verecek olursak, lisede ÖSS’ye yönelik bilgilendirme çalışmaları yapıyorken; ilköğretim de OKS ve SBS’ye yönelik bilgilendirme çalışması yapmak zorunda kalıyorum. Lisede özel eğitimle ilgili çalışma yapmama gerek yokken, ilköğretimde özel eğitime yönelik çalışmalar yapmam gerekiyor. Çalışmaların farklı olması iş yükümü daha da artırıyor.” (Bayan, PDR/EPH mezunu, 37 yaşında ve 12 yıldır rehber öğretmen).

SORU-5: *“İki okulda birden görevlendirilmenizi birinci okulunuzdaki öğretmenler, veliler, öğrenciler ve okul yöneticileri nasıl değerlendirmektedir?”*

TEMA-5: İki okuldan birden görevlendirilen rehber öğretmenlerden 38’i birinci okullarındaki veli, öğretmen ve okul yöneticilerinin bu uygulamayı olumsuz değerlendirdiğini; bir kişinin bu görevlendirmelerde veli, öğretmen ve yöneticilerin çok şaşırıldığını; bir kişinin de bu sorunun o kişilere sorulması gerektiğini belirtmiştir.

Bu 38 kişinin verdiği yanıtlardaki temalar şu şekildedir: Öğrenci sayılarının fazla olmasından dolayı verilen hizmetlerin olumsuz etkilediğini, iki okulda fayda sağlanamayacağını, yıl boyunca ancak kendi okulundaki hizmetleri yetiştirebileceklerini, görevlendirmeyle kendi okullarındaki işlerin aksadığını, rehberlik servisinden faydalanmak isteyen öğrenci, öğretmen ve velilerin rehber öğretmeni bulamadıklarından dolayı kendilerine sitem ettiklerini, gerildiklerini ve kızdıklarını belirtmişlerdir. Durumun rehber öğretmenler için çıkardığı zorluğu gören bu arkadaşların üzüntülerini dile getirdiklerini, uygulamayı mantıklı bulmadıklarını, acil durumlarda rehber öğretmene ulaşılmadığı için diğer öğretmenlerin sorunları çözmeye çalıştıklarını ve çoğu zaman çözemediklerini, gittikleri okulun beklentisinin yüksek olduğunu, görevlendirme sürecinin bu beklentiyi karşılamaya yetmediğini, bunun da mesleki anlamda başarısız olarak algılanmaya neden olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca görevlendirilenin okullar arasında koordinasyon eksikliğine neden olduğunu, resmi yazışmaların aksadığını, idarenin kadrolu rehber öğretmen talep ettiğini, her iki okulda da fayda sağlanamadığını, görev performansını düşürdüğünü, işbirliği sağlanamadığını, görevlendirilenin işe yaramadığını ve rehber öğretmenin olumsuz algılanmasına yol açtığını belirtmişlerdir.

“Olumsuz değerlendirmeler yapıyorlar ve sizi bulamıyoruz okulda diyorlar. Rehber öğretmen dendiği zaman, akıllarına istediği zaman okula gelen öğretmen geliyor.”(Erkek, EYT mezunu, 37 yaşında ve 8 yıldır rehber öğretmen)

“Öğrenciler, ihtiyaç olduğu anda bulamadıklarından şikayetçiler, bir nedenden dolayı okulda bulunmadığımız durumlarda rehberlik servisinde bulamadıklarında zaten zor sağladığımız rehberlik servisine başvurma arzularını törpülüyor gibi geliyor. İlk dönem (görevlendirmeden önce), rehberlik servisine gelen öğrenci sayısı normalken, görevlendirmeden sonra bu durum çok düşmüştür. Randevular dışında gelen veliler, bulamadıkları zaman sinirleniyor olabilirler ya da bir daha gelmem yolunu seçebiliyorlar, okul yöneticim görevlendirmenin olmasından hiç memnun olmamıştı. Çünkü görevlendirmenin öğretmen performansını çok düşürdüğünü düşünüyor.”
(Erkek, EPÖ mezunu, 32 yaşında ve 4 yıldır rehber öğretmen)

SORU-6: *“Öğrencilerle aranızda güven ilişkisi oluşmasını, tüm hafta boyunca aynı okulda kalamamanız etkilemekte midir?”*

TEMA-6: Örneklemedeki 28 rehber öğretmen güven ilişkisini olumsuz etkilediğini, 4 kişi etkilemediğini, 4 kişi güvensizlik oluşturmadıklarını, fakat ihtiyaç duyulduğu zaman ulaşılamadığından iletişimi ve ilişkinin sürekliliğini olumsuz etkilediğini belirtmiş ve 2 kişi de soruya cevap vermemiştir. Ayrıca, bir kişi bilemediğini, bir diğeri de tam zamanlı görevlendirildiği için soruyu kendisiyle ilgili bulmadığını belirtmiştir.

Güven ilişkisini olumsuz etkilediğini söyleyenlerin temaları yukarıdaki yanıtlarla büyük bir benzerlik göstermektedir: Çalışmaları takip edemediklerini, görüşmelerde bölünmeler olduğunu, destek arandığında ulaşılamadığını ve sürecin aksadığını, öğrenci dışında veli, öğretmen ve yöneticilerle güven ilişkisinin olumsuz etkilendiğini, veli ile işbirliğine girilemediğini, verdiği sözleri tutamadığından dolayı aidiyet duygusuyla ilgili sorunların yaşandığını, öğrenciler kendisini sınırlı zamanda yeterince tanımadığı için güven duygusunun oluşmadığını, öğrencilerin eksik bilgilendirilmesine neden olduğunu açıklamışlardır. Zaman sorunundan dolayı çalışmalarının aksamasından ve rehberlik servisinin yeterince tanıtılamamasından şikayet ederek, arandıklarında bulunamadıkları için öğrencinin rehberlik servisinden gönüllü olarak faydalanmasının azaldığını, görüşmelerin istikrarlı olmadığı, kadrolu buldukları okulun öğrencilerinin uzaklaştığını ve öğrenci görüşmeye istekli olduğu zamanlarda okulda bulunulmadığını belirtmişlerdir.

“Evet, haftada bir gittiğimiz okuldaki öğrencilere çok fazla da güven veremiyoruz. Çünkü sorunu ile 2–3 gün ilgilenmemiz gerektiğinde (örneğin ailesi ile hemen görüşmemiz gerekiyor), bir hafta sonra görüşmek zorunda kalıyorsunuz. Bu da öğrencinin bir daha size gelmesi yönünde engel teşkil ediyor. Haftada 1 gün, bazen bir başka yerde seminer, toplantıya denk gelebiliyor ve bu süre 2 haftaya çıkıyor. (Erkek, EYT mezunu, 36 yaşında ve 5 yıldır rehber öğretmen)

“Kesinlikle etkilemektedir; her iki okulda da güven problemini yaşıyorum, kendimi her iki okula da ait hissetmediğim için öğrencilerle olan çalışmalarım verimli olamıyor. 4 senedir çalışıyorum, ilk defa bu sene öğrencilerin çoğu beni tanımıyorlar, görevimi tam olarak (her iki okulda da) bilmiyorlar.” (Erkek, PDR/EPH mezunu, 28 yaşında, 5 yıldır rehber öğretmen)

SORU-7: *“Görevlendirildiğiniz ikinci okuldaki öğretmenler, veliler, öğrenciler ve okul yöneticileri bu görevlendirmenizi nasıl değerlendirdi?”*

TEMA-7: Verilen yanıtlarda, 8 kişi olumsuz düşünüldüğünü, 17 kişi olumlu karşılandığını, 15 kişi hem olumlu hem de olumsuz düşünceler olduğunu belirtmişlerdir. Olumsuz düşüncelerin olduğunu söyleyenlerin temaları şu şekildedir: Görevlendirmenin boş bir iş olarak görüldüğü, mevzuat gereği görevlendirmelerin yapıldığı, rehber öğretmenlerden çok fazla şey beklenildiğinin düşünüldüğü, ikinci okula atanan rehber öğretmenin geçici olarak görüldüğü, benimsenmediği ve rehberlik hizmetleri ile ilgili işlemlerin bir angarya olarak algılandığı ifade edilmiştir.

“Sitem, kızgınlık, v.b. tavırlarla karşılaşılıyor, yapılması gerekenleri hatırlattığınız zaman angarya olarak bakılıyor ve işler yapılmıyor. Bu öğretmen daimi değil zaten deniliyor.” (Bayan, PDR/EPH mezunu, 25 yaşında ve 4 yıldır rehber öğretmen)

Olumlu karşılandıklarını belirtenlerde de şu temaların olduğu belirlenmiştir: Sınırlı zamanda da olsa bu hizmeti aldıklarını, sorunlu öğrencilerin çoğunlukta olduğunu, rehberlik hizmetlerinin planlı ve düzenli yürütülmesi gerektiğini, disiplin olaylarının azalacağından dolayı destekleyici olduklarını ve olumlu düşündüklerini belirtmişlerdir.

“Onlar bu durumdan hoşnutlar, fakat mutlaka okullarına geçici görevlendirme ile değil de kadrolu bir rehber öğretmenin atanmasının şart olduğu fikrindedir.”(Bayan, PDR/EPH mezunu, 24 yaşında ve 2 yıldır rehber öğretmen)

Diğer 15 kişi hem olumlu hem de olumsuz düşünceler olduğunu belirtmişlerdir: Bu ilgililerin gerekli gördüğü, ancak görevlendirme süresinin uzun olması gerektiğini düşündükleri, kadrolu görevlendirmenin daha faydalı olacağını, okul yöneticilerinin rehberlik hizmetleriyle ilgili evraklardan kurtulduklarını ifade ettiklerini belirtmişlerdir. Veli ve öğrencilerin rehber öğretmenden hizmet almaya istekli olduklarını, ancak rehber öğretmenin geçici olduğunu öğrendiklerinde hizmet alımında istikrarlı olmadıklarını ve işlerin yarım kaldığını, hizmetlerin yüzeysel olduğunu, görevlendirmeden memnun kaldıklarını, ancak gerekli koşulların sağlanmaması ile ilgili düşünceler dile getirilmiştir.

“İdareciler görevlendirmenin olmasından dolayı memnundur. Öğretmenler de memnundur, fakat çalışmaları yapmakta istekli değiller. Bu da çalışma performansını düşürüyor. Veli ve öğrencilerle herhangi bir problem yok, en çok mutlu olan onlar.” (Bayan, PDR/EPH mezunu, 28 yaşında)

“Onlar en azından 2 gün de olsa bir danışmanın okullarında olmasından memnundur. Ancak danışma hizmetlerinin sürekliliği açısından düşünüldüğünde iki günün yeterli olmadığını bildiklerini, sürekli okullarında olmamı istediklerini ifade etmektedirler.” (Bayan, PDR/EPH mezunu, 26 yaşında, 4 yıldır rehber öğretmen)

SORU-8: *“İkinci bir okulda görevlendirilmeniz ilk günlerinde, bu okula kendinizi ait hissetme bakımından neler yaşadınız?”*

TEMA-8: İki okulda birden görevlendirilen 40 öğretmenden 3’ü bu konuda sorun yaşamadıklarını, 37 öğretmen ise kendilerini o okula ait hissetmediklerini belirtmişlerdir. Sorun yaşayanların temaları şunlar olmuştur: Kendisini yabancı, misafir, fazlalık, gözlemci olarak gördüklerini, son günlerde dahi aidiyet hissetmediklerini, gittikleri okulların farklı özelliklere sahip olduğu için ortamı ve kişileri tanımadıklarından güven ilişkisinin oluşmadığını, emanet ve değersizlik duygusu yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

“İlk önceleri yabancılık çekiyorsunuz, daha sonraları yani sene sonuna doğru alışıyorsunuz. Ancak kadrolu okulun kadar benimsemiyorsunuz. Tam alıştım derken, yıl bitiyor ve bir sonraki yıl başka bir okula gidiyorsunuz.” (Bayan, EPÖ mezunu, 32 yaşında ve 4.5 yıldır rehber öğretmen)

SORU-9: *“Görevlendirildiğiniz ikinci okulda öğretmen ve yöneticilerle işbirliğine girme bakımından neler yaşıyorsunuz?”*

TEMA-9: Bir kişi bu soruya cevap vermemiştir. İşbirliği konusunda 6 rehber öğretmen sorun yaşadığını belirtmiştir. Temalar: İlk zamanlarda görevlendirildikleri okula kendilerini ait hissetmediklerinden, istek ve beklentilerinde gerçekçi olmamasından kaynaklı sorunlar yaşandığı ifade edilmiştir. Bu okula haftada iki gün gidildiği için beklentilerin karşılanmasında yaşanan yetersizlikler, öğretmenlerin isteksiz olmasına ve işbirliği kurulmasına engel olmuştur.

İkinci okulda işbirliği yapma konusunda 24 kişi sorun yaşamadıklarını belirtmişlerdir. Temalar: İletişim sorunsuz kurulduğundan, okul kadrosunun olumlu olduğu, mevcutların az olduğu, öğretmenlerin elinden geleni yaptığı, üç yıldır aynı okula gitmekten, rehber öğretmenden beklentilerin gerçekçi olduğundan bahsedilmiştir.

“Okul çok kalabalık, işlerin takibinde zorlanıyorum fakat yine de hem öğretmenler hem de yöneticilerle işbirliği konusunda problem yaşamıyorum” (Bayan, yaş 24, PDR/EPH mezunu, 2 yıllık)

Dokuz rehber öğretmen ise bazı konularda sorun yaşarken, bazı konularda da sorun olmadığını belirtmiştir. Temalar: Genel anlamda kişilerle sorun yaşamadıklarını, ancak çalışmaların iki güne sığdırılması, ihtiyaç durumunda okulda bulunulamaması, işbirliği konusunda fazla yükün rehber öğretmende olması, iletişime kapalı olan öğretmenlerin işleri zorlaştırdığı, okul kadrosunun geçici olması, alt yapının olmaması, rehber öğretmeni kabullenmelerinin daha uzun bir sürece yayıldığı gibi konulardan bahsedilmiştir. Yöneticilerle işbirliğinin kolay sağlandığı, ancak öğretmen ve öğrencilerle işbirliğine gidilmesinde zorlanıldığı, özellikle mesleki konularda ve yönetmelik dışı beklentilerin karşılanmasında işbirliği kurulurken sorunlar yaşandığı anlatılmıştır.

“Yöneticilerle ve öğretmenlerle işbirliği yapma konusunda fazla sıkıntı yaşamıyorum, ancak tüm çalışmalarını iki güne sığdırmak ve onların da istedikleri her zaman okulda

bulunmamak özellikle ilk başlarda çok önemli olmamakla birlikte bazı aksaklıklara sebep olmuştur.” (Bayan, PDR/EPH mezunu, 26 yaşında ve 4 yıldır rehber öğretmen)

SORU-10: *“İki okulun rehberlik programında farklılıklar olabileceği için, iki programa da hakim olma ve sınıf öğretmenleriyle işbirliği halinde çalışma konusunda neler yaşıyorsunuz?”*

TEMA-10: Bu konuda, 8 rehber öğretmen bir sorun yaşamadığını, 27 kişi ise sorun yaşadığını belirtirken, bir kişi soruya cevap vermemiş, bir kişi sorulan soruyla ilgili cevap vermemiş, bir kişi programla ilgili sorun yaşamadığını, fakat işbirliği yapma konusunda sorun yaşadığını, 2 kişi ise programın uygulaması ile ilgili sorun yaşadıklarını belirtmiştir.

Sorun yaşamayanlar da şu temalar çıkarılmıştır: Yeni gelişimsel rehberlik modeliyle okullardaki program farklılıklarının kalktığı, çalıştığı okulların yakın çevrede olduğu, iki okulun da ilköğretim okulu olduğu ve her iki programı birbirine yakın hazırladıkları için sorun yaşanmadığı belirtilmiştir.

“İki okulun rehberlik planını birbirine yakın hazırladım; bu konuda çok büyük sorunlar yaşamıyorum.” (Bayan, PDR-EPH mezunu, 24 yaşında ve 2 yıldır rehber öğretmen)

Sorun yaşayanlarda ana temalar: Zamanında yetişmiyor, iki farklı kademedeki okulların programlarını kontrol etmek ve hakimiyet kurmak zorlaşıyor, okullarda yaşanan sorunlar çeşitleniyor, çalışanlarla işbirliği kurmak zaman alıyor, işbirliğinin olmaması sorunların çözümünü zorlaştırıyor, şeklinde şikayetler dile getirilmiştir.

“Lisede çalışıyorum ve ilköğretime görevlendirildim. Lise ve ilköğretim programları çok farklı. Hem kendi okulumda hem diğer okulda programı takipte zorlanıyorum. Kendi okulumda ikinci dönem 9. sınıflarda 5, 10. sınıflarda ise 3 hafta etkinliklere benim girmem gerekiyor. Bu tam 8 hafta demek. Sadece 3 gün okulda olduğum için bunlara girmekte zorlanıyorum. Giremeyince program aksıyor.” (Bayan, PDR-EPH mezunu, 37 yaşında ve 12 yıldır rehber öğretmen)

SORU-11: *“Görev yapmakta olduğunuz bu iki okulun sosyo-kültürel özellikleri bakımından oldukça farklı özellikleri olduğunu düşünüyor musunuz? Eğer öyleyse, bu durum görev performansınızı hangi açılardan etkilemektedir?”*

TEMA-11: Bu soruda 20 kişi herhangi bir sorun yaşamadığını, 18 kişi sorun yaşadığını belirtirken, 2 kişi ise soruyu cevaplamamıştır.

Sorun yaşamayanlarda temalar: Görevlendirildikleri okulların benzer özellikler taşıdığını, aynı eğitim bölgesinde olduğunu, benzer sosyo-ekonomik özellikler gösterdiğini ve kendi çalışma şekillerinden dolayı bu durumdan etkilenmediklerini belirtmişlerdir.

“Her iki okul da aynı yerleşim bölgesinde olduğu için sosyo-kültürel özellikler bakımından farklı özellikleri olduğunu düşünmüyorum” (Bayan, PDR-EPH mezunu, 26 yaşında ve 4 yıldır rehber öğretmen)

Sorun yaşayanlarda temalar: Velilerin farklı bakış açıları, yaşantı çeşitliliği, çalışma performanslarının düşmesi, iletişimin sağlanamaması, okullara yönelik farklı planlamaların yapılması, daha fazla zaman ve enerjinin harcanması, önceliklerin ve ihtiyaçların farklı olması, gelir düzeylerinin farklı olması ve velilere ulaşmakta zorlanması, iş gücünü azaltıp, verimi düşürüyor ve sorunları artırıyor olması şeklindeki konular dile getirmişlerdir.

“Evet benim okulumla farklı; önce o mahalleyi, aile yapısını çocukları tanımamız gerekiyor. Ama aradaki fark çok fazla olunca insan panikliyor ve korkuyor. Bu insanlarla nasıl çalışmalıyım diye düşünüyorsunuz. 3 gün orada 2 gün orada göçebe gibi kimseyi yeterince tanıyamıyorsunuz.” (Bayan, PDR-EPH mezunu ve 26 yaşında)

“Görevlendirildiğim okullar ve sosyal çevreler çok çok farklı birbirinden. Bu durum görev performansımı olumsuz yönde etkilemekte ve verimimi düşürmektedir.” (Erkek, PDR-EPH mezunu)

SORU-12: *“Görevlendirmeye gidilen ikinci okulda, rehberlik odası/servisi veya serviste gerekli donanım ile ilgili neler yaşıyorsunuz?”*

TEMA-12: Bu soruya bir kişi soruya cevap vermemiş, 24 rehber öğretmen ise gittikleri okulda Rehberlik Servisi olmadığını, 6 kişi bu konuda herhangi bir sorun yaşamadıklarını, 9 kişi oda bulunduğunu, fakat içinde gerekli donanımın (klima, bilgisayar, internet ve telefon bağlantısı, vb.) ve gerekli rehberlik materyallerin bulunmadığını belirtmiştir.

Bu 24 kişinin verdiği yanıtlardaki temalar: Boş bulunan herhangi bir odanın (müdür, müdür yardımcısı, memur odası, öğretmenler odası, kütüphane, vb.) kullanıldığından bahsedilmiştir. Okula

gelen rehber öğretmeninin geçici olduğu ve bu nedenle yeni bir oda tahsis etmenin gereksiz olacağı şeklinde bir anlayışın okul idarelerinde bulunduğu ifade edilmiştir.

“Gerekli araç gereç yok. Boş olan oda varsa orası rehberlik servisi oluyor. Arşiv, kütüphane neresi olursa ve tabii, bu da görüşme için hiç uygun değil.” (Bayan, PDR/EPH mezunu ve 26 yaşında)

SORU-13: *“Bu görevlendirmelerin sonucunda her iki okulda da yeterince yararlı olduğunuzu düşünüyor musunuz?”*

TEMA-13: Soruyu 2 kişi yanıtlamamışken, 38 rehber öğretmen her iki okulda da istenilen düzeyde yararlı olmadıklarını belirtmişlerdir. Temalar: Bireysel ve grup çalışmalarında faydalı olursa da okulun bütününde mevcutların kalabalık olmasından dolayı faydalı olmadıklarını, işlerin yarım yamalak yürütüldüğünü, her iki okulda da performanslarının düştüğünü belirtmişlerdir. Bir kişi ise sadece test ve sınıf içi etkinlik uygulamalarında düzenli çalışma yapabildiğini belirtmiştir.

“Hayır bir şeyler sürekli eksik kalıyor. Sadece bir okulda çalışırsam daha verimli olacağımı düşünüyorum.” (Bayan, EPÖ mezunu, 32 yaşında ve 4.5 yıldır rehber öğretmen)

“Tam tersine iki okulda da faydalı olmadığımı, ikisinde de işlerin aksadığını, ikinci okul yüzünden kendi okulumdaki öğrencilere de çok destek veremediğimi düşünüyorum.” (Bayan, PDR mezunu, 27 yaşında ve 5 yıldır rehber öğretmen)

SORU-14: *“Rehber öğretmenlerin ikinci okulda görevlendirilmelerine yönelik bu uygulamanın devam etmesiyle ilgili görüş ve önerileriniz nelerdir?”*

TEMA-14: Bir kişi soruyu cevapsız bırakırken, 37 kişi uygulamanın devam etmesini doğru bulmadıklarını, bir kişi görevlendirme yapılırken en yakın okula görevlendirmenin yapılmasını, bir kişi de öğretmenin ikinci okula görevlendirilmesi yerine, okulların rehber öğretmenlere eşit dağıtılmasını önermiştir. Temalar: Verimin, niteliğin düştüğü, stresin artması nedeniyle çalışmaların sağlıklı yürütülmediği, mesleki çalışmaların sekteye uğradığı, ayrıca da rehberlik hizmetlerinin temel ilkelerine aykırılık oluşturan yönlerin ortaya çıktığını belirtmişlerdir. Bütün bunlar da mesleki

doyumsuzluğu getiriyor ve mesleğe karşı olumsuz bir bakış açısıyla yaklaşılmasına sebep oluyor ve mevcut uygulamanın doğru olmadığı şeklinde fikir belirtmişlerdir.

Bu konudaki öneriler ise şu şekildedir: Daha kalıcı çözümlerin bulunması, çözümlerin rehberlik ilkelerine uygun olması, norm kadroya uygun olarak psikolojik danışman (rehber öğretmen) sayısının artırılması ve her okulda bir rehber öğretmenin bulunmasının sağlanması, rehber öğretmen kadrosuna konunun gerçek uzmanları olan PDR mezunlarının atanması (PDR mezunu belirtmiş), eğitim bölgelerinde gönüllülük esasına göre ortak çalışmaların planlanması ve mevcudu az olan okul psikolojik danışmanlarının sırasıyla bir hafta bu okullarda görevlendirilirse, bunun çalışmaları daha verimli kılacağı şeklinde öneriler ifade edilmiştir.

Tartışma

Bu araştırma, Adana İlinde iki okulda birden görevlendirilen rehber öğretmenlerin görev performanslarıyla ilgili görüş ve önerilerini betimlemek amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla rehber öğretmenlerden kişisel bilgi ve nitel veriler elde edilmiştir. Elde edilen bulgular, aşağıda iki şekilde tartışılmıştır. İlk olarak, örnekleme seçilen kısıtlı sayıdaki rehber öğretmenin evreni temsil gücü ya da ne ölçüde geçerli çıkarsamalar yapılabileceği konusu tartışılmıştır. İkinci olarak da, nitel bulgular özetlenmiştir.

Örneklemin evreni temsil gücüyle ilgili olarak, diğer araştırmalardaki rehber öğretmenlerin özellikleri ile bu araştırmadaki örneklemin özellikleri kıyaslanabilir. Ayrıca, örneklemdaki rehber öğretmenlerin ne ölçüde yeterli deneyime sahip oldukları üzerinde de durulmalıdır. Çünkü bulguların gerçeği yansıtması için, aşağıda bahsedilen belirli ölçütlere sahip rehber öğretmenlere ulaşılması gerekir.

Her ne kadar rehber öğretmenlerin kişisel özellikleriyle ilgili yaygın bir bilgi birikimi olmasa da, örnekleme seçilen rehber öğretmenlerin bazı özelliklerinin diğer rehber öğretmen örnekleriyle benzeştiği, bazılarının ise benzeşmediği söylenebilir. Benzeşmeyen özellikler cinsiyet ve mezun olunan alanla ilgilidir. Örnekleme seçilen 40 rehber öğretmenin çoğunluğu erkektir (25 kişi, % 62.5). Bu sayının genel rehber öğretmen evrenini yansıtmadığı ya da evrende bayan rehber öğretmenlerin çoğunlukta olduğu söylenebilir. Örneğin, son yıllarda yayımlanan araştırmalar arasında, Özyürek'in (2006) 892 ya da Korkut'un (2007) 141 rehber öğretmenden oluşan örneklerinde, bayan rehber öğretmenlerin yüzdesi (sırasıyla, % 58 ve % 55) erkek rehber öğretmenlerden daha fazla bulunmuştur. Mezuniyet bakımından ise PDR-EPH mezunu olanlar çoğunluğu (32 kişi, % 80) oluşturmuştur. Bu oran Özyürek'in (2006) araştırmasında % 70 ve Korkut'un (2007) araştırmasında % 62 olarak bulunmuştur. Dolayısıyla, evrendeki orana kıyasla, daha fazla PDR-EPH mezunu rehber

öğretmene ulaşılmış olunabilir. Diğer yandan, PDR mezunları okul psikolojik danışmanlığı alanına en yakın eğitim alan kişiler oldukları için, bulguların güvenilirliği yükselmiştir denilebilir.

Örnekleme alınan rehber öğretmenlerin gereken birikim ya da deneyime sahip olup olmadıkları, dolayısıyla bulguların varolan durumu ne ölçüde yansıttığı da sorgulanabilir. Örneklemedeki rehber öğretmenlerin yaş ortalaması (30.95) ve çalışma yılı ortalaması (6.70) bakımından, kariyerlerinin “yerleşme” aşamasından “sürdürme” aşamasına doğru ilerledikleri söylenebilir. Rehber öğretmenlerin bir kısmının (9 kişi, % 27.3) çalışma süresinin 2 ila 4 yıl arasında olduğu, dolayısıyla bu kişilerin kariyerlerinin başlangıcında olduğu söylenebilir. Yani, kariyer adaptasyonunun 2 ila 4 yıl içerisinde tamamlanabileceği düşünülürse, örneklemedeki yoğunluğun bahsetmiş oldukları konuların adaptasyon sıkıntılarının dışında kaldığı söylenebilir. Ayrıca, ilköğretim (30 kişi, % 70) ve ortaöğretim (7 kişi, % 17.5) kademesinde görev yapan rehber öğretmen sayısı bakımından çok büyük bir farklılık olduğu söylenemez. Ancak Korkut'un (2007) örnekleminde bu sayılar birbirine daha yakın bulunmuştur (sırasıyla, % 31 ve % 27). Örneklemedekilerin iki okulda birden görevlendirilme sayılarının ortalaması 2.18 olduğuna göre, bu konuda yeterince deneyimi olan rehber öğretmenlere ulaşıldığı söylenebilir. Okul mevcutları bakımından birinci okulların mevcut ortalamasıyla (876.76), ikinci okulların ortalaması (746.88) birbirine yakındır. Bu ortalamalar ne çok büyüktür ne de çok küçüktür. Öyleyse, hem kalabalık hem de öğrenci sayısı az olan okullarda görev yapan rehber öğretmenlere ulaşıldığı söylenebilir.

Anket sorularına verilen yanıtların nitel analizleri sonucunda elde edilen bulgular ele alınırsa, ikinci okula yapılan görevlendirmelerin rehber öğretmenlerde hem kişisel hem de mesleki sorunlara neden olduğu anlaşılmaktadır. Kişisel yaşamları açısından, ulaşım problemi, yeni bir çalışma ortamına adapte olma, çalıştığı kurumdaki ilişki ve işlerini yeni zaman planlamasına göre ayarlama konularında sıkıntılar yaşamaktadırlar. Mesleki yaşamları açısından yaşanan sorunları şöyle özetleyebiliriz: Kendi okullarındaki iş yoğunluğunun normal koşullarda yeterli olması, kendi okullarına yönelik planlamaların bozulması, farklı sosyal özellikteki okul profillerine uyum sağlamak ve buraya özgü yaşanan sorunlar konusunda çözümler üretmenin getirdiği iş yükü, görevlendirmenin yapıldığı ikinci okulda geçici olduğu anlayışından dolayı işbirliğine gerektiği gibi girememesi (okul psikolojik danışmanlığı yoğun bir şekilde işbirliği yapmayı gerektiriyor), araç-gereç ve materyal sorunları, uzun vadeli ve önleyici eğitsel çalışmalar yapamama ve yaptığı çalışmaların takibini yapamama olarak özetlenebilir.

Öneriler: Okullardaki psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri nitelik itibarıyla, ilk ve ortaöğretim basamağındaki öğrencilerin hızlı gelişim ve değişim gösterdikleri bir döneme denk gelmektedir. Bu hızlı gelişim duygusal, sosyal, zihinsel, bedensel ve eğitsel alanlarda olmaktadır. Değişim ve gelişimin yoğun olduğu yaşamları olan öğrencilere hizmet verebilmek için, onlarla uzun

ve derin ilişki kurmak önemlidir. Öğrencilerle etkileşime girilecek bol zamanın olması gereklidir ve bu nedenle, İl Milli Eğitim Müdürlükleri'nin görevlendirmeleri yaparken okul psikolojik danışmanlığının özelliğine uygun kararlar almalarının yararlı olacağı düşünülmektedir.

İki okula birden yapılan görevlendirmelerde yarar sağlanmadığı, bilakis asıl görev yeri olan okullarda da sorunlara yol açtığı, istenen verimin elde edilemediği anlaşılmıştır. Bu tür görevlendirmeler rehber öğretmenlerin kişisel ve mesleki sorunlarını arttırmakta ve başatma becerilerini güçleştirmektedir. Bu nedenlerle, Ek 3'te belirtilen 2004/65 Nolu Genelge'nin yürürlükten kaldırılması yararlı olabilir. Rehber öğretmenlerle ilgili alınacak karar ve yapılacak görevlendirmelerde konunun uzmanları olan mesleki dernek (Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği), üniversitelerdeki öğretim üyeleri, ilgili kurum ve müdürlüklerle işbirliği yapılması ve meslek elemanlarının görüş ve düşüncelerinin alınması yararlı olacaktır.

EK-2 incelendiğinde, 16 (% 40) rehber öğretmen, çalıştıkları okul mevcudunun 1000 ve üzerinde olmasına karşın, ikinci bir okulda daha görevlendirilmişlerdir. Yapılacak görevlendirmelerde, hiç olmazsa okul mevcudu 1000'den daha az olan okulların rehber öğretmenlerine görev verilmesi ve bunun da rehber öğretmenin hizmetlerini yerini getirmesine engel olmayacak koşullarda olmasına dikkat edilmelidir. Ayrıca görevlendirmeler rehber öğretmenin üstesinden gelmekte zorlanacağı ulaşım, ekonomik v.b. sorunlar yaratmamalı veya benzer sorunlara yönelik önlemler alınmalıdır.

İkinci bir okula görevlendirilen rehber öğretmenin ilgilenmesi gereken öğrenci mevcudunun, rehber öğretmen norm kadro atamasında belirtilen sayının çok üzerinde olduğu görülmektedir. Bu durum da hizmetlerin yeterli, nitelikli, psikolojik danışmanlık mesleğinin özüne uygun bir şekilde yürütülmesini olumsuz etkilemekte, hizmetlerin daha çok geniş katılımlı eğitsel, sosyal, bilgilendirme ağırlıklı çalışmalar olarak yürütülmesine neden olmaktadır. Oysaki önemli hizmetlerden olan koruyucu-önleyici rehberlik hizmetleri, kişisel-sosyal rehberlik hizmetleri konularına yeteri kadar yer verilememekte veya kısıtlı çalışmalar yapılmaktadır. Sonuç olarak yapılan çalışmalar öğrencilerde tutum ve davranış değişikliği açısından yeterli olmamakta daha çok yüzeysel ve bilgilendirme aşamasında kalmaktadır.

Ayrıca rehber öğretmen norm kadro ataması yapılırken ilköğretim okulları 6., 7. ve 8. sınıflardaki öğrenci sayılarına bakılarak atamanın yapılması, ancak psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleriyle ilgili çalışmaların anasınıfı, 1. ila 5. sınıf arasındaki sınıfları da kapsamaması nedeniyle, bu hizmet genişliliğinin göz önüne alınmaması ve atama norm sayısının değiştirilmemesi yine benzer sorunları da beraberinde getirmektedir. Yine rehber öğretmen atamalarında, atama yönetmeliğinde geçen "Bir eğitim bölgesinde her okulda en az bir rehber öğretmen norm kadrosu doldurulmadan 2

nci ve müteakip norm kadrolar atamada kullanılmayacaktır.”(10.8.1999/23782) ibaresine uygun hareket edilmemesi de yine benzer sorunlara yol açarak geçici çözümlere başvurulmasına neden olmaktadır.

Her yıl artan öğrenci sayısına paralel olarak atanacak rehber öğretmen kadro sayısının arttırılması ve Rehberlik ve Psikolojik Danışma alanından mezun olanların atanması rehberlik hizmetlerinin kalitesini daha iyileştirici hale getirecektir.

Sınırlılıklar: Bu araştırmanın sınırlı bir yanı, bulguların sadece bir ilde yaşayan toplam 40 rehber öğretmenden elde edilen verilere dayalı olmasıdır. Bundan sonraki araştırmalarda, diğer illerde de benzer konularda araştırmalar yapılırsa, yararlı olabilir.

Sonuç olarak, iyi niyetle ve ilgili genelgeye göre mevcut personelden en üst düzeyde verim almak için yapılan bu görevlendirmelerle istenilen verimin elde edilmesinin zor olduğu görülmektedir. Verim sağlamak yerine, rehber öğretmenlerin özel ve mesleki yaşamları üzerinde olumsuz etkiler oluşturmakta ve bunun sonucunda, birinci okuldaki iş verimini de olumsuz etkilemektedir.

Kaynakça

Korkut, F. (2007). Psikolojik danışmanların mesleki rehberlik ve psikolojik danışmanlık ile ilgili düşünceleri ve uygulamaları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32; 187-197.

Özyürek, R. (2006). İlgili envanterlerinin profil puanlarını yorumlama yetkinliği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 6, 809-845.

EK-1**Araştırma Örneklemindeki Rehber Öğretmenlerin Kişisel Bilgileri**

	Cinsiyet	Yaş	Kıdem yılı	Mezun	Kad.Okul Mev/ Düz	2.Okul Mev/düz	Gör.yıl/dön.
1	E	28	4	PDR	LİSE-360	İ.Ö.O-315	2007-2008-I.-II.DÖNEM
2	E	35	8	PDR	İ.Ö.O-450	İ.Ö.O-430	2005-2008 -I.II.DÖNEM
3	K	27	5	PDR	İ.Ö.O-1100	İ.Ö.O-350	2005-2008-I.II.DÖNEM
4	K	32	11	PDR	İ.Ö.O-600	İ.Ö.O-500	2007-2008- I.II.DÖNEM
5	K	32	4,5	EPÖ	LİSE-1200	İ.Ö.O-450	2005-2008-I.-II.DÖNEM
6	E	34	?	PDR	LİSE-?	LİSE-?	1999-2003 -.II.DÖNEM
7	K	31	8,5	PDR	LİSE-650	LİSE-350	2005-2008-I.II.DÖNEM
8	E	32	5	PDR	İ.Ö.O-1000	İ.Ö.O-1600	2004-2008- I.II.DÖNEM
9	K	24	2	PDR	İ.Ö.O-?	İ.Ö.O-?	2006-2007-IDÖNEM 2007-2008-I.II.DÖNEM
10	K	25	4	PDR	İ.Ö.O-670	İ.Ö.O-1700	2005-2006 -I.II.DÖNEM 2007-2008 -I.II.DÖNEM
11	E	30	6	PDR	LİSE-1500	LİSE-2000	2004-2005-I.II.DÖNEM
12	E	28	6	PDR	LİSE-380	LİSE-1500	2005-2008-I.II.DÖNEM
13	E	27	4	PDR	LİSE-1200	RAM	2004-2005-II.DÖNEM 2006-2008-II.DÖNEM
14	E	35	?	EPÖ	İ.Ö.O-400	İ.Ö.O-350	2005-2008-II.DÖNEM
15	K	28	?	PDR	İ.Ö.O-350	İ.Ö.O-150	2005-2008-I.-II.DÖNEM

16	E	26	4	PDR	İ.Ö.O-1500	İ.Ö.O-1400	2004-2005 -I.II.DÖNEM 2006-2008-I.II.DÖNEM
17	E	35	12	PDR	LİSE-600	İ.Ö.O-150	2005-2007-I.II.DÖNEM
18	E	28	6	PDR	İ.Ö.O-1300	İ.Ö.O-500	2007-2008- I.II.DÖNEM
19	E	36	12	PDR	LİSE-1400	LİSE-1400	2007-2008-I.-II.DÖNEM
20	K	26	?	PDR	İ.Ö.O-?	İ.Ö.O-?	2006-2008 -I.II.DÖNEM
21	K	37	12	PDR	LİSE-425	İ.Ö.O-800	2006-2008-I.-II.DÖNEM
22	E	?	?	PDR	İ.Ö.O-620	İ.Ö.O-800	2005-2008 -?
23	K	26	4	PDR	LİSE-140	İ.Ö.O-805	2007-2008-I.II.DÖNEM
24	E	39	8	PDR	LİSE-1400	LİSE-1400	2006-2008- I.II.DÖNEM
25	E	34	5	PDR	İ.Ö.O-430	LİSE-?	2005-2008-I.-II.DÖNEM
26	K	30	4.5	EPÖ	İ.Ö.O-1450	İ.Ö.O-900	2006-2008- I.II.DÖNEM
27	E	37	14	PDR	İ.Ö.O-1720	İ.Ö.O-350	2006-2008-I.-II.DÖNEM
28	E	29	6	PDR	İ.Ö.O-1100	İ.Ö.O-1200	2002-2003- I.II.DÖNEM 2004-2008-I.II.DÖNEM
29	E	39	4	EPÖ	İ.Ö.O-550	İ.Ö.O-220	2005-2008-II.DÖNEM
30	E	24	2	PDR	LİSE-1350	İ.Ö.O-350	2006-2008- I.II.DÖNEM
31	K	32	10	PDR	LİSE-1000	İ.Ö.O-250	2006-2008-?
32	E	29	5	fELSEFE	İ.Ö.O-450	İ.Ö.O-230	2004-2006- I.II.DÖNEM
33	E	37	8	EYT	İ.Ö.O-664	İ.Ö.O-350	2004-2006-II.DÖNEM 2007-2008-II.DÖNEM
34	E	28	5	PDR	İ.Ö.O-1800	İ.Ö.O-400	2007-2008-I.II.DÖNEM

35	K	24	?	PDR	İ.Ö.O-800	İ.Ö.O-450	2006-2008- I.II.DÖNEM
36	E	28	6	PDR	LİSE-750	İ.Ö.O-1500	2006-2008-I.-II.DÖNEM
37	E	32	4	EPÖ	İ.Ö.O-1100	?	2007-2008- II.DÖNEM
38	K	31	9	PDR	LİSE-350	İ.Ö.O-170	2004-2005-I.DÖNEM 2007-2008-I.II.DÖNEM
39	K	36	14	PDR	İ.Ö.O-981	İ.Ö.O-874	2005-2008- I.II.DÖNEM
40	E	36	5	EYT	İ.Ö.O-700	İ.Ö.O-1200	2006-2008-I.II.DÖNEM

EK-2

İki Okulda Birden Görevlendirilen Rehber Öğretmenlerin Görev Performansları Hakkındaki Düşünce ve Görüşleri Anketi

Açıklama: Değerli rehber öğretmenler, iki okulda birden görevlendirilen rehber öğretmenlerin görev performanslarıyla ilgili olarak aşağıda sorular bulunmaktadır. Sizden bu soruları içtenlikle yanıtlamanız rica edilmektedir.

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği

Adana Şubesi Yönetim Kurulu

Kişisel Bilgiler

-Cinsiyet: () K () E

-Yaş:

-Rehber öğretmen kadrosunda kaç yıldan beri görev yapıyorsunuz?

-Mezuniyet: () PDR/EPH () Psikoloji () EPÖ () EÖD () EYT ()

Diğer; lütfen belirtiniz:.....

-Bu dönem kadronuzun bulunduğu okulun düzeyi/öğrenci mevcudu:

() İlköğretim/..... () Ortaöğretim/.....

- Bu dönem görevlendirildiğiniz okulun düzeyi/öğrenci mevcudu:

() İlköğretim/..... () Ortaöğretim/.....

-Hangi eğitim-öğretim yıllarında ve kaç dönem iki okulda birden görevlendirildiğinizi belirtiniz:

(Örneğin , 2004-2005/1. dönem-2. dönem)

Eğitim-Öğretim Yılı/Dönem:.... ..

Açık Uçlu Sorular

Açıklama: Aşağıdaki açık uçlu sorular iki okuldaki görev performansınızla ilgili düşünce ve deneyimlerinizi ifade etmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Lütfen soruları kimliğinizi yansıtmayacak şekilde yanıtlayınız. (Gerek duyduğunuzda ilave kağıt kullanabilirsiniz.)

1-İkinci bir okula resmi olarak görevlendirilmenizin objektif ölçütlere ve çalışmalarınızı kolaylaştıracak şekilde yapılmasıyla ilgili düşünceleriniz nelerdir?

2-İkinci okulunuz için görev performansınızı olumsuz etkileyen ulaşım problemleri yaşıyor musunuz? Eğer yaşıyorsanız, bu görev performansınızı nasıl etkiliyor?

- 3-İkinci bir okulda görevlendirilmiş olmanız, ilk okulunuzdaki çalışma performansınızın niteliğini etkiledi mi? Eğer etkilediyse, lütfen açıklayınız.
- 4-Eğer farklı kademedeki iki okulda (ilköğretimde görevliyken lisede ya da tersi) görevliyseniz, bu durum çalışmalarınızı hangi bakımdan etkilemektedir?
- 5-İki okulda birden görevlendirilmenizi birinci okulunuzdaki öğretmenler, veliler, öğrenciler ve okul yöneticileri nasıl değerlendirmektedir?
- 6-Öğrencilerle aranızda güven ilişkisi oluşmasını, tüm hafta boyunca aynı okulda kalamamanız etkilemekte midir?
- 7-Görevlendirildiğiniz ikinci okuldaki öğretmenler, veliler, öğrenciler ve okul yöneticileri bu görevlendirmenizi nasıl değerlendirdi?
- 8-İkinci bir okulda görevlendirilmenizin ilk günlerinde, bu okula kendinizi ait hissetme bakımından neler yaşadınız?
- 9-Görevlendirildiğiniz ikinci okulda öğretmen ve yöneticilerle işbirliğine girme bakımından neler yaşıyorsunuz?
- 10-İki okulun rehberlik programında farklılıklar olabileceği için, iki programa da hakim olma ve sınıf öğretmenleriyle işbirliği halinde çalışma konusunda neler yaşıyorsunuz?
- 11-Görev yapmakta olduğunuz bu iki okulun sosyo-kültürel özellikleri bakımından oldukça farklı özellikleri olduğunu düşünüyor musunuz? Eğer öyleyse, bu durum görev performansınızı hangi açılardan etkilemektedir?
- 12-Görevlendirmeye gidilen ikinci okulda, rehberlik odası/servisi veya serviste gerekli donanımla ilgili neler yaşıyorsunuz?
- 13-Bu görevlendirmelerin sonucunda her iki okulda da yeterince yararlı olduğunuzu düşünüyor musunuz?
- 14-Rehber öğretmenlerin ikinci okulda görevlendirilmelerine yönelik bu uygulamanın devam etmesiyle ilgili görüş ve önerileriniz nelerdir?
- Düşüncelerinizi paylaştığımız için teşekkür ederiz...

EK-3

2004/65 NOLU GENELGE

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

SAYI : B.08.0.ÖRG.0.20.02.01-426/ ANKARA
KONU : Rehberlik ve Psikolojik Danışma
Hizmetleri.

03.09.2004

VALİLİĞİNE
(Milli Eğitim Müdürlüğü)

GENELGE NO: 2004/

- İLGİ:a)** 17.03.2001 tarih ve 24376 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan MEB.Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği.
b) 18.01.2003 tarih ve 23937 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan MEB.Bağlı Okul ve Kurumların Yönetici ve Öğretmenlerinin Norm Kadrolarına İlişkin Yönetmelik.
c) MEB.Personel Genel Müdürlüğü'nün 06.01.2004 tarih ve 1762 sayılı Norm Kadro Uygulamalarına ilişkin yazısı..

Bireylere kendini ve başkalarını anlama, yeteneklerini kullanma, fırsatları değerlendirme, insan ilişkilerinde karşılaştığı sorunlara çözüm bulma, yaşamını ve geleceğini planlama sorumluluğunu üstlenme gibi yeterliklerin, eğitim öğretim kurumlarında sadece akademik faaliyetlerin bir ürünü olarak ortaya çıkmasını beklemeden, günümüz sosyal ve ekonomik gereklerine uygun bir anlayışla rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini desteklemek gerekmektedir.

Günümüz eğitim anlayışında öğrencilerin gelişimsel görevlerinin eğitim sistemi içinde desteklenmesi, sosyal/kişisel, akademik/eğitsel ve mesleki sorunlarının önlenmesinde öğrencileri güçlendirecek, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin temel amaç ve görevlerini yerine getirecek bir örgütlenmeye gidilmesi, giderek daha önemli hale gelmektedir.

Eğitim öğretim kurumlarında yürütülen rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin yaygınlaştırılması, her okula her öğrenciye ulaşılması, hizmetlerin daha etkili ve verimli hale getirilerek sunulması amacıyla "Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisleri" yle İl merkezleri ve hizmet potansiyeli açısından bazı ilçelerde de açılan "Rehberlik ve Araştırma Merkezleri" tarafından yürütülen çalışmalar değerlendirilerek, Bakanlığımız (<http://www.orgm.meb.gov.tr/> /rehberlik/rehberlik ve araştırma merkezleri şubesi) adresinde paylaşımına sunulmaktadır.

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin örgütlenmenin ve hizmet akışının eğitim sistemimizde geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması çalışmalarının uygulanmasında, hizmetlere ilişkin

usul ve esaslar mevzuatında tanımlanmış olmasına rağmen zorluklar yaşanmakta, karşılaşılan sorunlar gerek resmi yazı gerekse e-posta hizmetleri aracılığıyla Bakanlığımıza iletilmektedir.

Hizmetlerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması anlayışıyla sorunlara açıklık getirmek ve çözümüne yardımcı olmak üzere aşağıda belirtilen hususların açıklanması gerekli görülmüştür.

1- İlgili (a) Yönetmeliğin 19. ve 20. maddelerinde kuruluş ve görevleri belirlenen “Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri İl Danışma Komisyon”larının, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin il düzeyinde planlanması ve kurumlar arası işbirliğinin sağlanması amacıyla yılda en az iki defa toplanması gerekmektedir.

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

SAYI : B.08.0.ÖRG.0.20.02.01-426/ ANKARA
KONU : Rehberlik ve Psikolojik Danışma
Hizmetleri.

-2-

2-Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri İl Danışma Komisyon”larında, öğretim kurumlarında yürütülen rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin değerlendirilmesi, yeni öğretim yılı için çalışma hedeflerinin belirlenmesi, çalışmalarla ilgili ihtiyaçların tespit edilmesi, sunulan önerilerin değerlendirilmesi, görev ve görevlilerin belirlenmesi karar altına alınacaktır. Alınan kararlar Haziran ve Eylül ayları sonunda ayrıca bir yazışmaya meydan verilmeden Bakanlığımıza gönderilecektir. Komisyon raporları, Bakanlığımızca yapılacak değerlendirmeleri kolaylaştırmak üzere word yazı formatıyla e-posta olarak ta <http://www.orgm.meb.gov.tr/> adresine gönderilecektir.

3-Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin geliştirilmesinde mevcut örgütlenme modelinin eğitim sistemimize uygun olduğu, ancak hizmetlerin yürütülmesinde görev yapan rehber öğretmen/psikolojik danışman dağılımının İlgili (b) Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumların Yönetici ve Öğretmenlerinin Norm Kadrolarına İlişkin Yönetmelik ve ilgili (c) Norm Kadro uygulamaları hakkındaki açıklamalarda belirtilen esaslar doğrultusunda İl Milli Eğitim Müdürlüğünce dengeli olarak gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.

4-İllere göre öğretmen-öğrenci sayısal verileri değerlendirildiğinde; rehber öğretmen başına bazı illerde 550 öğrenci, bazı illerde ise 4255 öğrenci düşmektedir. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin her eğitim bölgesine/her öğretim kurumuna/her öğrenciye dengeli bir şekilde ulaştırılması için; rehberlik ve araştırma merkezi ile okul rehberlik ve psikolojik danışma servislerinden azami yarar sağlanacaktır.

5-Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinden, öngörülen amaçlara ulaşılarak beklenen verimin alınması için mevzuatında belirlenen esaslar doğrultusunda ilgili bütün personelin işbirliği içinde hizmet vermeleri gerekmektedir. Bu nedenle okul yöneticilerinin okullarında rehberlik ve psikolojik danışma servislerinin kurulması ve standardının geliştirilmesi, çalışmalarının mevzuatına uygunluğu, okulu ile Rehberlik ve Araştırma Merkezi arasındaki hizmet ilişkisinin güçlendirilmesiyle ilgili tedbirler, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri okul yürütme komisyonunda karara bağlanacak ve uygulamaya konulacaktır.

6-Bu anlayışla; rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini geliştirmek ve yaygınlaştırmak, mevcut personelden en üst düzeyde verim alarak daha geniş bir öğrenci kesimine ulaşabilmek amacıyla Eylül ayı “Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri İl Danışma Komisyon”u toplantısında;

a) Rehberlik ve araştırma merkezi/merkezlerinin öğretim yılı boyunca il genelinde ya da çalışma bölgelerinde gerçekleştirecekleri hizmetlere yönelik önerileri değerlendirilecek, hizmetlerin yaygınlaştırılmasında öncelikle merkezlerin eksikliklerinin giderilmesi bir plâna bağlanacaktır.

b) İller; öğretim kurumlarında görev yapan toplam rehber öğretmen/psikolojik danışman sayısının il genelindeki toplam öğrenci sayısına oranlamasıyla, rehber öğretmen başına düşen öğrenci sayısını bulacaktır.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

SAYI : B.08.0.ÖRG.0.20.02.01-426/ ANKARA
KONU : Rehberlik ve Psikolojik Danışma
Hizmetleri.

-3-

c) İller, Rehber öğretmen/Psikolojik Danışman başına düşen öğrenci sayısına göre; 1000 öğrenciye kadar **A Grubu**, 1001-2000 arası **B Grubu**, 2001 ve üzeri **C Grubu** olarak durumlarını değerlendireceklerdir.

d) Yapılan değerlendirmelere göre iller, hizmetlerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasında mevcut uygulamalara ek olarak aşağıda belirtilen hizmet sunumlarını karara bağlayacaklardır. Buna göre;

A Grubu (rehber öğretmen başına 1000'e kadar öğrenci düşen) illerde; rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde mevcut uygulamalara devam edilecek, İl Danışma Komisyon Kararları etkili olarak uygulanacak, alınan kararların takibi sağlanacak, rehber öğretmenlerin dengeli dağılımı için öneri oluşturacaktır.

B Grubu (rehber öğretmen başına 1001-2000 öğrenci düşen) illerde; rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde mevcut uygulamalara devam edilecek, İl Danışma Komisyon Kararları etkili olarak uygulanacak, alınan kararların takibi sağlanacak, rehber öğretmenlerin eğitim bölgelerine ve okullara dengeli dağılımı için öneri oluşturacaktır .

Hizmetlerin geliştirilmesi için gerekçeleri komisyona sunularak eğitim bölgesi içinde rehber öğretmenlere norm kadrosunun bulunduğu okulun dışında ulaşım-çalışma ortamı dikkate alınarak

ikinci bir okulun rehberlik hizmetlerini planlaması ve koordinasyonu görevinin verilmesi karar altına alınacak, buna ilişkin çalışma usul ve esasları belirlenecektir.

C Grubu (rehber öğretmen başına 2001ve üzerinde öğrenci düşen) illerde; Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri İl Danışma Komisyon Kararları' nın etkinleştirilerek, rehber öğretmen dağılımının eğitim bölgelerine ve okullara dengeli dağılımı için öneri oluşturacaktır

İlçe milli eğitim müdürlüğünde, eğitim bölgeleri itibariyle alt yapısı uygun bulunan okullarda ya da rehberlik ve araştırma merkezlerinde, o bölge içinde görevli rehber öğretmenlerden ekip/ekipler oluşturulacaktır. Ekipte görev alacak personelin kadroları okullarında kalmak üzere çalışma ortamları, çalışma usulleri ve esasları Komisyonlarda belirlenecektir.

e)Alınan kararlara göre oluşturulacak ekip/ekipler; hizmetlerin etkililiği gereği ağırlıklı olarak Psikolojik Danışma ve Rehberlik, Psikoloji ve Eğitimde Psikolojik Hizmetler Bölümlerinden mezun rehber öğretmen/psikolojik danışmanlardan oluşturulacak, işlevselliği açısından yedi kişiyi geçmeyecektir.

Ekiplerde görevlendirilecek rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar haftalık çalışma sürelerinin üç işgününü kadrosunun bulunduğu eğitim kurumunda, kalan iki günü de ekip çalışmasında sürdürecektir.

Çalışmalarda koordinasyonu sağlamak üzere ekip üyelerinden biri asli görevlerinin yanında ekip koordinatörü olarak görevlendirilecektir.

Ekip/ekipler rehber öğretmeni olmayan okullara yönelik olarak eğitsel ve meslekî rehberlik hizmetlerinin yaygınlaştırılmasındaki destek hizmetlerini planlayacak, onaya bağlanmak üzere il/ilçe milli eğitim müdürlüklerine sunulacaktır.

İl Milli Eğitim Müdürlüklerince ekip/ekiplerin çalışma onayları, çalışma kapsamı içindeki öğretim kurumlarına duyurulacak, okullar çalışma için gerekli uygun ortamı oluşturacaktır.

Bu doğrultuda gerçekleştirilen çalışmalar öğretim yılı sonunda ekip/ekipler tarafından raporlaştırarak il/ilçe milli eğitim müdürlüklerine sunulacaktır.

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

SAYI : B.08.0.ÖRG.0.20.02.01-426/ ANKARA

KONU : Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri.

-4-

f)Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına ilişkin böyle bir uygulamada; Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinin plânlama ve önerileri komisyonda karara bağlanacak, gerek rehberlik ve araştırma merkezinin gerekse ekiplerin çalışmalarda meydana gelecek ihtiyaçları il/ilçe milli eğitim müdürlüklerince karşılanacaktır.

g)Mesleki rehberlik ve yönlendirme hizmetlerinde okul/öğretmen/öğrenci/aile ve kamuoyuna yönelik etkinliklerde Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinin akademik koordine merkezi haline getirilmesi, gerek rehber öğretmenlerce yürütülecek çalışmalarda, gerekse rehber öğretmeni olmayan okullardaki çalışmaların plânlaması ve koordinasyonunda merkezlerin alt yapı, personel, ulaşım ve bilgi iletişim teknolojileri bakımından desteklenmesine ve iyileştirilmesine ilişkin hedefler belirlenecektir.

h) Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin geliştirilmesine katkılarını artırmak için, çalışma ortamlarına ilişkin olumsuzlukları süren Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinin, Kurum Açma ve Kapatma esasları ile açılış kriterlerinde belirtilen esaslarla, mevzuatında tanımlanan görevlerini yerine getirebilmesi için alt yapısı uygun, merkezi bir hizmet binası sağlanması plânlanarak karara bağlanacaktır.

ı) Yönetici ve öğretmenlere rehberlik anlayışı kazandırılması amacıyla mahalli olarak sürdürülen “Rehberlik Anlayışı Kazandırılması” kurslarına katılmayan personel bulunması veya tekrar ihtiyaç duyulması halinde, kurslara devam edilmesi için plânlamalar karar altına alınacak ve sürdürülecektir.

Belirtilen hususlar, Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri İl Danışma Komisyonunun Eylül ve Haziran ayı toplantılarında değerlendirilerek alınan kararlar ve gerçekleştirilen çalışmalara ilişkin raporlar zamanında Bakanlığımıza gönderilecek, hizmetlerin yaygınlaştırılmasına ilişkin her türlü tedbir Milli Eğitim Müdürlüklerince alınacaktır.

Gereğini önemle rica ederim.

Doç.Dr.Hüseyin ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı

EK-4

2005/95 NOLU GENELGE

T.C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.08.0.ÖRG.0.20.02.01-426/ 4344

4.10.2005

Konu : Rehberlik ve Psikolojik Danışma

Hizmetlerinin Geliştirilmesi

..... VALİLİĞİNE
(İl Milli Eğitim Müdürlüğü)
GENELGE NO: 2005/ 95

İlgi : MEB.03.09.2004 tarih ve 3435 sayılı 2004/65 Nolu Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Genelgesi.

-1-

Bireylere kendisini ve başkalarını anlama, yeteneklerini kullanma, fırsatları değerlendirme, insan ilişkilerinde karşılaştığı sorunlara çözüm bulma, geleceğini plânlama sorumluluğunu üstlenme gibi yeterliliklerin, eğitim öğretim kurumlarında sadece akademik faaliyetlerin bir ürünü olarak ortaya çıkmasını beklemeden, günümüz sosyal ve ekonomik gereklerine uygun bir anlayışla rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini desteklemek amacıyla ilgi genelge yayımlanmıştır.

2004-2005 Eğitim-öğretim yılında söz konusu Genelge esasları doğrultusunda; rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve eğitim-öğretim hizmetlerine, öğrencilerin kişilik gelişimine katkı sağlaması için gerçekleştirilen çalışmaların değerlendirilmesi tamamlanmış, illere göre elde edilen sonuçlar ve çalışma önerileri <http://www.orgm.meb.gov.tr/> internet adresinde verilmiştir.

2005-2006 Eğitim-öğretim yılında; Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetlerinin geliştirilmesi, rehberlikte hizmet alanlarına göre gerekli çalışmaların her okula ve her öğrenciye ulaştırılması amacıyla ilgi genelge esasları doğrultusunda çalışmalara devam edilecek ve ayrıca aşağıda belirtilen konularla ilgili tedbirler alınacaktır.

1- İl Millî Eğitim Müdürlükleri il genelinde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri ile ilgili etkinliklerin bütünlük içinde plânlanması, programlanması, eşgüdümü ve yürütülmesi, yeni rehberlik ve araştırma merkezlerinin açılması, okul rehberlik servislerinin oluşturulması ile 2004/65 Nolu Genelge esaslarına göre ekip/ekiplerin kurulması ve hizmetlerin koordineli bir şekilde yürütülmesi konularındaki sorumluluklarını önemle yerine getireceklerdir.

2- Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde eşgüdümün güçlendirilmesi, rehberlik sürecinin etkin ve verimli olarak gerçekleştirilmesinde il/ilçe milli eğitim müdürlükleri, rehberlik ve araştırma merkez müdürlükleri, okul müdürlükleri ile okul rehberlik servisleri arasındaki akademik ve yönetsel bağların güçlendirilmesi amacıyla mahalli hizmet içi eğitim seminerleri düzenlenerek personelin bu konudaki yeterlilikleri ve rehberlik anlayışları geliştirilecektir.

3- Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin amaçlarına ulaşabilmesi için rehberlik ve araştırma merkezleri ile okul rehberlik servisleri ve kurulan ekiplerin çalışma ortamları, yönetici ve personel atamaları, donanım ihtiyaçları, mahalli bütçe desteği konuları hızla gözden geçirilecek, eksiklikler giderilerek hizmetler için uygun hale getirilecektir.

Hizmetlerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasında çok önemli katkıları olan rehberlik ve araştırma merkezleri'nin hizmet verdikleri çalışma ortamları zorunlu olmadıkça ve Bakanlık onayı verilmeden değiştirilmeyecektir.

T.C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.08.0.ÖRG.0.20.02.01-426/ 4344

14.10.2005

Konu : Rehberlik ve Psikolojik Danışma

Hizmetlerinin Geliştirilmesi

4- İl içi rehber öğretmen atamalarında Bakanlığımız norm kadro uygulamaları doğrultusunda öncelikle rehberlik ve araştırma merkezlerinin çalışma bölgesi nüfusuna göre personel ihtiyacı karşılanacak, hizmetlerin bütün öğrencilere etkili olarak ulaştırılması için rehber öğretmenlerin ilçelere/eğitim bölgelerine ve öğretim kademelerine göre her okula dengeli dağılımı sağlanacaktır.

Eğitsel tanılama hizmetlerinde kullanılan psikolojik ölçme araçları kurslarına katılıp halen okullarda görev yapan rehber öğretmenler, rehberlik ve araştırma merkezlerinin ihtiyacı olması durumunda eğitsel tanılama hizmetlerine katılmak üzere haftanın belirli günlerinde rehberlik ve araştırma merkezlerinde görevlendirilecektir.

5- Öğretim kademelerinin özelliklerine göre rehber öğretmeni olup olmadığına bakılmaksızın her okulda rehberlik panosu oluşturulacak, İlköğretim ve Orta öğretim kurumlarında sınıf seviyelerine göre eğitsel ve meslekî rehberlikle ilgili duyuruların öğrencilere ulaşması sağlanacaktır. Rehberlik panoları okul rehber öğretmenleri veya sorumlu müdür yardımcılarınca belli aralıklarla düzenli olarak güncellenecektir.

Okul rehberlik panosunda yer alacak etkili öğrenme ve çalışma yöntemleri, sınav kaygısı, ilgi ve eğilimler, üst öğrenim kurumu programları ve meslek tanıtımları gibi eğitsel ve mesleki rehberlik hizmetlerine ilişkin bilgilerin öğrencilere ulaşması konusunda rehber öğretmenler, ekip üyeleri ya da rehberlik ve araştırma merkezleri tarafından il/ilçe milli eğitim müdürlüklerinin koordinasyonu ile ilgili okul yöneticileri ve öğretmenler bilgilendirilecektir.

6- Rehber öğretmeni olmayan okullarda hizmetleri plânlamak, koordine etmek ve okul personeline akademik destek sağlamak amacıyla 2005–2006 öğretim yılında hizmetler daha çok bu bölgeden sorumlu rehberlik ve araştırma merkezleri ile oluşturulacak ekipler aracılığıyla yürütülecek şekilde plânlanacaktır. Ancak, ilgi genelge kapsamında B grubuna giren illerde ulaşım ve çalışma ortamı dikkate alınarak rehber öğretmenlere ikinci bir okulun rehberlik hizmetlerinin yürütülmesi için plânlama ve koordine görevi verilecektir.

Görevlendirme ve ekip/ekipler aracılığı ile yürütülen hizmetler, öğretim yılı sonunda Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri İl Danışma Komisyonlarında değerlendirilecektir.

7- Örgün ve yaygın eğitimdeki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde, sorunlara erken müdahale ve özellikle sorunun oluşmadan önlenmesine yönelik gelişimsel, koruyucu yaklaşım esas alınarak, veli-öğretmen ve yönetici eğitimine yönelik eğitim çalışmalarına önem verilecektir.

8- Okul öncesi eğitim ve ilköğretimde hizmetler genel olarak; öğrencinin kendisi, öğretmeni/öğretmenleri ve ailesi tarafından yetenek, beceri ve diğer özelliklerinin fark edilmesine, bireysel ve sosyal gelişimlerinin desteklenmesine, etkili öğrenme ve çalışma becerileri ile motivasyonlarının artırılmasına, ilköğretim sonrası eğitime ve orta öğretime devam edemeyecekler için mesleğe yönlendirmeye yönelik olacaktır.

9- İlköğretim kurumlarında haftalık ders saati çizelgesinde yer alan rehberlik ve sosyal etkinlikler saatinde uygulanmak üzere rehberlik ve araştırma merkezlerince hazırlanan ve bütün

T.C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.08.0.ÖRG.0.20.02.01-426/ 4344

14.10.2005

Konu : Rehberlik ve Psikolojik Danışma

Hizmetlerinin Geliştirilmesi

okullara gönderilen “il rehberlik çerçeve programı” baz alınarak sınıf seviyelerine göre yıllık rehberlik plânları hazırlanacak, rehber öğretmeni olmayan okullar bağlı buldukları rehberlik ve araştırma merkezinden destek alacaklardır.

10- Orta öğretimde hizmetler üst öğrenime, meslek alanlarına ve mesleğe yönelmede, etkili öğrenme ve çalışma becerileri geliştirmede, meslekler ve gerektirdiği özellikler ile meslek ve çalışma yaşamı konusunda bilinçlendirmede, bireysel özelliklerini değerlendirip farkındalık düzeyini geliştirmede, bireysel ve sosyal gelişimin sürdürülüp, yaşam becerileri kazandırmada yoğunlaşacaktır. Orta öğretimdeki hizmetlerde, okul türlerine göre gerekli uyarlamalara özen gösterilecektir.

11- Bakanlığımız müfettişleri ve il düzeyinde denetim yapan ilköğretim müfettişlerince genelge hükümlerinin uygulanması ve rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin gereği gibi yerine getirilip getirilmediği konularında gerekli denetimler yapılacaktır.

12- Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin her aşaması 2005-2006 Eğitim-öğretim yılı sonunda izlenecek, etkililiği her kademede nicelik ve nitelik açısından değerlendirilecektir. Bu amaçla Bakanlığımız <http://www.orgm.meb.gov.tr> adresinde verilen; okullarda yürütülen hizmetlerin değerlendirilmesine ilişkin “Okul Çalışma Rapor Formatı” ile il genelinde çalışmaların değerlendirilmesiyle ilgili “RAM Yıl Sonu Çalışma Rapor Formatı” kullanılacaktır.

2005-2006 Eğitim-öğretim yılında İliniz eğitim kurumlarında yukarıda belirtilen açıklamalar doğrultusunda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla yapılacak çalışmalar “Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri İl Danışma Komisyon”larında plânlanarak karara bağlanacak ve düzenlenecek raporlar 30 Kasım 2005 tarihine kadar Bakanlığımıza gönderilecektir.

Gereğini önemle rica ederim.

Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK

Millî Eğitim Bakanı

İMZA

T.C
ADANA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.04.MEM.4.01.00.05.040 **95 92**
Konu : Anket Uygulanması

04.03/2008

VALİLİK MAKAMINA
ADANA

İki okulda birden görevlendirilen rehber öğretmenlerin görev performansları hakkındaki düşünce ve görüşlerini belirlemek amacıyla İlimizdeki tüm rehber öğretmenlere uygulamak istendiğine dair Türk Psikoloji Danışma ve Rehberlik Derneği Adana Şubesi Başkanlığının 22.02.2008 tarih ve 008 sayılı yazısı ve anket formları ekte sunulmuştur.

Türk Psikoloji Danışma ve Rehberlik Derneği Adana Şubesi Başkanlığının İlimizde görev yapan tüm rehber öğretmenlerine, okul müdürlüğünün denetiminde ekli anket formunu 26 Mayıs 2008 tarihine kadar uygulaması müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Atilla GÜLSAR
Vali a.
Müdürü

OLUR
03.04/2008

Reşat ÖZDEMİR
Vali a.
Vali Yardımcısı

T.C.
ADANA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

SAYI : B.08.4.MEM.4.01.00.05.00/10650
KONU: Anket Uygulaması

10./03/2008

TÜRK PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK DERNEĞİ
ADANA ŞUBESİ BAŞKANLIĞI

Aban.

İlgi : 22.02.2008 tarih ve 008 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde gönderilen anket formalarının ilimizde görev yapan tüm rehber öğretmenlerine, okul müdürlüklerinin denetim ve gözetiminde 26.05.2008 tarihine kadar uygulanmasının uygun görüldüğüne dair Valilik Makamının 04.03.2008 tarih ve 9582 sayılı onay'ı ve mühürlü anket formları ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Atilla GÜLSAR
Müdür

Eki :

- 1- Onay (1 Adet)
- 2- Anket Formları (3 Sayfa)

